„СОЮЗ—6-7-8"—ЗАМБУУЛИНДА!

онуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

46-дахи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

й Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№ 241 (12143)
1969 оной
октябриин 14,
вторник

Сэн 2 мүнгэн

„СОЮЗ-6", „СОЮЗ-7" онгосонууд дээрэhээ эльгээгдэhэн амаршалганууд

АЗИИН АРАДУУДТА

Экономикоёо хүгжөөхэ, бэеэ даанхай национальна гүрэнүүдые байгуулха хэрэгтээ амжалта туйлахыетнай Азиин арадуудта «Союз» гэжэ замбуулинай онгосонууд дээрэhээ хүсэнэбди.

Космонавтнууд Шонин, Кубасов, Филипченко, Волков, Горбатко.

АХА ДҮҮ ВЬЕТНАМ АРАДТА

Баатарлиг Вьетнам арадта аха дүүгэй амаршалга хүргөөд, Эхэ оронойнгоо эрхэ сүлөөгэй, бэеэ даанхай байхын түлөө баатарлиг тэмсэлдэнь амжалта хүсэнэбди.

Космонавтнууд ШОНИН, КУБАСОВ, ФИЛИПЧЕНКО, ВОЛКОВ, ГОРБАТКО.

АВСТРАЛИИН АРАДТА

Австралиин газар дээгүүр ниидэжэ гараха үедөө Австралиин арадта hайниие хүсэнэбди.

Космонавтнууд ШОНИН, КУБАСОВ, ФИЛИПЧЕНКО, ВОЛКОВ, ГОРБАТКО.

Георгий ШОНИН

Валерий КУБАСОВ

Анатолий ФИЛИПЧЕНКО

Владислав ВОЛКОВ

Виктор ГОРБАТКО

СС-ай мэдээсэл: ГУРБАН ОНГОСО ХАМТА НИИДЭНЭ

Подполковник Георгий Степанович ШОНИН

ник Георгий Степано- Луганска областиин тодо 1935 оной авгус- рэбэн. Тэрэнэй бага инь Одесскэ облас- хотодо үнгэрөө. Эндэ й hургуули дүүргээд, Бүхэсоюзна Ленин- Союзай гэшүүн бо-

1950 ондо Одессын тусхай hургуулида 1953 ондо Ленинэй ай-сэрэгэй авиационно урсант болоо. Тэрэнээ гаар дүүргээд, 1957 онhоо Улаан тугта Балтиин, hүүлээрнь Хойто флодой авиацида алба хээ.

Г. С. Шонин 1957 ондо Советскэ Союзай Коммунис партиин гэшүүн болоhон байна.

Георгий Шонин замбуулинда ниидэхэ программа амжалтатайгаар шудалжа, замбуулинай онгосонуудай оньhон түхеэрэлгэнүүдые hайн мэдэхэ болоо. 1968 ондо үйлэдбэриhээ hамшангүйгөөр Жуковскиин нэрэмжэтэ агаарай-сэрэгэй инженернэ академи эрхим сэгнэлтэтэйгээр дүүргээ. 1969 оной январьта «Союз-5» онгосын командир летчик-космонавт Б. В. Волыновай дублёр байhан.

Георгиин эсэгэ—Степан Васильевич Шонин Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайнай үедэ наhа бараhан. Тэрэнэй эхэ Софья Владимировна—бухгалтер мэргэжэлтэй, Георгиие хүмүүжүүлhэн байна.

Георгии Степанович айл бүлэ болонхой: hамганиинь — Лидия Федоровна, Нина басаганиинь—14-тэй, Андрей хүбүүниинь—найматай.

Валерий Николаевич КУБАСОВ

Николаевич Кубасов ка областиин Вязники оной январиин 7-до

уули дүүргэhэнэйнгээ ондо Московско авиаудта ороhон байна. сов 1958 ондо инститатайгаар дүүргээд, бюродо ажаллажа эхилээ. Техническэ эрдэмэй кандидат болохо диссертацияа амжалтатайгаар хамгаалhан юм.

В. Н. Кубасов 1968 ондо Советскэ Союзай Коммунис партиин гэшүүн болоhон байна.

Валерий Кубасов космонавтнуудай отрядта ороод, замбуулин соогуур ниидэхэ бэлэдхэлэй программа бүрин гараа. А. С. Елисеевэй дублёр байhан.

Валерий Николаевичай hамган Людмила Ивановна мүн лэ авиационно институт дүүргэhэн, мүнөө инженерээр хүдэлнэ. Кубасовуудай Катя басаган—гурбатай.

Космонавтын эхэ, эсэгэнь: Николай Иванович, Татьяна Ивановна—пенсионернүүд.

Подполковник Анатолий Васильевич ФИЛИПЧЕНКО

Васильевич Филипоной февралиин 26- ю областиин Давыю түрэhэн.

Острогожск городто hургуули 1942 он- 1943 ондо заводто токариин мэргэ- Ленинскэ комсомо- абтаа.

рходог тула Ана- сэрэгэй хүсэнүүдэй hургуулида ороhон ю болбосоролой ат- Чугуевска сэрэгэй лищида орожо, тэрэнээ эрхим сэгнэлтэтэйгээр дүүргээ.

1950 онhоо хойшо Анатолий Филипченко Совет Армиин авиационно частьнуудта алба хэбэ.

А. В. Филипченко 1952 ондо Советскэ Союзай Коммунис партиин зэргэдэ ороhон, 1961 ондо Агаарай-сэрэгэй академи заочноор дүүргэhэн байгаа.

Космонавтнуудай отрядта байхадаа, Анатолий Филипченко замбуулинай «Восток», «Восход» ба «Союз» гэжэ онгосонуудые хүсэд шудалhан, ниидэлгын ба медико-биологическа бэлэдхэлэй программа бүрин дүүргэhэн. Владимир Шаталовай дублёр болохо бэлэдхэл хэhэн байна.

Анатолий Васильевич гэр бүлэтэй: hамганиинь Елизавета Александровна гэжэ нэрэтэй, хоёр хүбүүдтэй. Александрнь—12 наhатай, Игорнинь—наймат ай. Космонавтын эсэгэ — Василий Николаевич 1918 онhоо КПСС-эй гэшүүн, Совет засагай түлөө тэмсэhэн, партийна хүдэлмэридэ олон жэлдэ ябаhан, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда хабаадалсаhан байна. 1955 ондо наhа бараа. Эхэ, Акулина Михайловнань—пенсионеркэ.

Владислав Николаевич ВОЛКОВ

Николаевич Волков ябриин 23-да Москтрөө. Балшар бага торнуудай бүлэдэ

Владислав дунда ргэhэнэй hүүлээр ационно институдта Институт амжалтаэй hүүлээр конструкторска бюродо инженерээр хүдэлhэн намтартай.

1965 ондо В. Н. Волков Советскэ Союзай Коммунис партиин зэргэдэ абтаа.

Владимир Волков космонавтнуудай отрядта байхадаа, замбуулинай ниидэлгэдэ амжалтатайгаар бэлдээ, бүхы техническэ ба медико-биологическа туршалгануудые амжалтатайгаар дабажа гараа.

Владислав Николаевичай hамган — Людмила Александровна институт дүүргэhэнэй удаа инженерээр хүдэлнэ. Волковтоной хүбүүн — Владимир 11 наhатай. Космонавтын эсэгэ Николай Григорьевич — авиационно инженер-конструктор. Эхэ Ольга Михайловнань мүн лэ авиационно предприятинуудта олон жэлдэ хүдэлөө.

Подполковник Виктор Васильевич ГОРБАТКО

льевич Горбатко ябриин 3-да Красарай Венцы-Заря ю. Бүхы бүлэнэhан Кубаньда тэрэhан үнгэрөө.

уули дүүргэhэнэй ондо Виктор сэрэ- эхин hургуулида жэлдэнь Батай- авиационно училищи-

училищи дүүргэhэнэй hүүлээр Совет Армиин авиационно частьнуудта алба хээ. 1959 ондо частиин партийна организаци В. В. Горбаткое Советскэ Союзай Коммунис партиин зэргэдэ абаhан юм.

Космонавтнуудай отрядта абтаhанhаа хойшо Виктор Васильевич замбуулинай ниидэлгэдэ оролдосотойгоор бэлдээ. Е. В. Хруновой дублёр боложо, ехэ бэлэдхэл гараhан байха.

В. В. Горбатко хүдэлмэриhөө hамшангүйгөөр Н. Е. Жуковскиин нэрэмжэтэ Агаарай-сэрэгэй инженернэ академи 1968 ондо дүүргээ.

Космонавтын түрэлхид үг удамай таряашад юм. Эхэ Матрена Александровнань — пенсионеркэ, эсэгэнь — наhа баранхай. Горбаткогой hамган Валентина Павловна — врач. Эдэнэр хоёр басагатай—Иринань — 12, Маринань—9 наhатай.

«СОЮЗ-7»

«Союз» гэжэ онгосонуудай научно-техническэ шэнжэлгэ ба туршалгануудые хэхэ программаар хараалhанай ёhоор, 1969 оной октябриин 12-то Москвагай сагаар 13 час 45 минутада «Союз-7» гэжэ замбуулинай хоёрдохи онгосо Советскэ Союзhаа дэгдээгдээ.

Онгосын командир подполковник ФИЛИПЧЕНКО Анатолий Васильевич, борт-инженер ВОЛКОВ Владислав Николаевич, инженер-шэнжэлэгшэ подполковник ГОРБАТКО Виктор Васильевич гэгшэдhээ онгосын экипаж бүридэнэ.

Онгосын командир нүхэр Филипченкын мэдээсэhэнэй ёhоор, замбуулинай замда гараха участок hайнаар дабагдаа. Бүхы космонавтнуудай бэеын элүүр hайн. Онгосын оньhон түхеэрэлгэнүүд hаадгүй hайнаар хүдэлнэ.

Газар шадархи замбуулинай дайдада хэдэ хэдэн научно-техническэ туршалга ба шэнжэлгэнүүдые, тэрэ тоодо:

— замбуулин соо онгосын ниидэхэ замые хубилгаха;

— «Союз-6», «Союз-7» гэжэ замбуулинай онгосонуудай бүлэглэн ниидэхэ үедэ хамтадаа шэнжэлгэнүүдые хэхэ;

— одо мүшэд болон Газарай горизонтые адаглан хараха, одо мүшэдэй туяатаалгые болодо дээрэнь тодоруулха, Наранай элшын гэрэлтүүлгые хэмжэхэ ба бусад научна туршалганууд — «Союз-7» онгосын бэелүүлэн дүүргэхэ зорилгонь болоно.

«Союз-6», «Союз-7» онгосонуудай экипажууд хоорондоо найдамтай радио-холбоо байгуулаа.

«СОЮЗ-8»

Замбуулинай онгосонуудые жолоодон ниидэхэ ниитэ программатай зохилдуулан, 1969 оной октябриин 13-да Москвагай сагаар 13 час 29 минутада «Союз-8» гэжэ совет гурбадахи онгосо замбуулинай замда гаргагдаа.

Онгосын командир, Советскэ Союзай Герой, СССР-эй летчик-космонавт, полковник Шаталов Владимир Александрович, борт-инженер, Советскэ Союзай Герой, СССР-эй летчик-космонавт, техникын эрдэмэй кандидат Елисеев Алексей Станиславич гэгшэдhээ бүридэhэн, байгша оной январьда «Союз-4», «Союз-5» онгосонуудай ниидэлгэдэ хабаадаhан экипаж замбуулинай энэ онгосые жолоодоно.

Хамтаараа ниидэлгын үедэ хэдэ хэдэн научно-техническэ зорилгонуудые, тэрэ тоодо:

— дэлхэй шадархи замбуулинай дайдые научна ёhоор нэгэ мүhэн шэнжэлхэ үргэн ехэ программатай шэнжэлгэнүүдые хэхэ;

— замбуулинай гурбан онгосын нэгэн доро бүлэглэн ниидэлгые жолоодохо орёо онол арга нарижуулха;

— замбуулинай жолоодогдодог оньhон түхеэрэлгэнүүдые нарижуулхын тула хэдэ хэдэн асуудал шиидхэхэ зорилгоор замбуулинай замда онгосонуудые хоорондоо харилсаатайгаар залан жолоодожо ниидхүүлхээр хараалагдаа.

Летчик-космонавт нүхэр Шаталовай элидхэhэнэй ёhоор, космонавтнуудай бэеын элүүр hайн.

Гурбан онгосын хоорондо найдамтай радио-холбоон байгуулагдаа.

Жолоодогдодог гурбан онгосо замбуулинай замда эгээл түрүүшээр бүлэглэн ниидэжэ ябана. Эдэ онгосонууд дээрэ долоон летчик-космонавт нэгэн доро ниидэнэ.

Научно-техническэ туршалга ба шэнжэлгэнүүдэй программа Газар дэлхэй шадархи замбуулин тухай шэнэ мэдээнүүдые үгэхэ, замбуулинай техникэ нарижуулха ба тэрэниие эрдэм наукын, арадай ажахын зорилгонуудта ашаглаха хэрэгтэ нүлөөлхэ байна.

* * *

Октябриин 12-то газарые тойрохо замда гаргагдаhан замбуулинай «Союз-7» гэжэ онгосо Москвагай сагаар 16 час 33 минутада Газарые хоёр дахин тойроод байба.

Онгосын ниидэлгын зам нимэ гэбэл:

Газарай нюруунhаа эгээн холонь (апогей) 226 километр;

Газарай нюруунhаа эгээн ойронь (перигей) 207 километр;

51,7 градус hөөлжүү замаар дабшана;

88,6 минута соо Газарые тойрон ниидэнэ.

«Союз-6» онгосын ниидэлгын зам энэ үедэ нимэ байгаа гэбэл:

Газарай нюруунhаа эгээн холонь (апогей) 230 километр;

Газарай нюруунhаа эгээн ойронь (перигей) 194 километр;

51,7 градус hөөлжүү замаар дабшана;

88,6 минута соо Газарые тойрон ниидэнэ.

Экипажынь онгосо дээрэхи оньhон түхеэрэлгэнүүдэй хүдэлсые шалгаhанай удаа онгосын ниидэлгын зүг, hэгые тодорхойлхо, онгосоо гараараа залажа, тойруулан ниидүүлхэ программаар хараалhан даабари дүүргээ.

«Союз-6», «Союз-7» онгосонуудай командирнуудай мэдээсэhэнэй ёhоор, онгосо дээрэхи оньhон түхеэрэлгэнүүд hаадгүй hайнаар хүдэлнэ.

Инженер-шэнжэлэгшэ В. В. Горбатко, борт-инженер В. Н. Волков гэгшэд жэжэ hолирнуудай тооhонhоо жэбэрэлгэ шэнжэлхэ зорилготойгоор алюминаторнуудай газаа талые, мүн Газарай нюрууе адаглан хараа, тиигэhэнэй hүүлээр медицинскэ шэнжэлгэнүүдые хээ.

«Союз-6» онгосын экипаж бүлэглэн ниидэхэ программаар хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлhээр. Онгосын командир Г. С. Шонин эхин мэдээс онгосо залан ябуулха автомат түхеэрэлгэдэ оруулаад, ээгаа шалгажа үзөө. Борт-инженер В. Н. Кубасов кабина соохоо Газарай нюрууе, Каспиин далайн эрьеые, Волго мүрэнэй адагые, ой модоор хушаатай дайдые, дэлхэй дээрэхи үүлэеэр бүрхөөгдэhэн хубиин фото-зурагуудые мүн лэ буулгажа абаа.

Бүхы космонавтнуудай бэень согтой hайн. Онгосын кабинанууд соо ажамидарал хангаха түхеэрэлгэнүүд ажаллахада таарамжатай байдал хангана. Онгосонуудай хоорондо, мүн Газартай найдамтай радио-холбоон тогтоогдонхой.

Замбуулинай онгосонуудай бүлэглэн ниидэлгэ үргэлжэлhөөр.

„Союз-6" онгосын командир нүхэр Г. С. Шониной ниидэхынгээ урда тээ хэhэн мэдүүлгэ

Хүндэтэ хани нүхэд!

«Союз-3», «Союз-4», «Союз-5» онгосонуудай хэhэн шэнжэлгэ үргэлжэлүүлхын тула «Союз-6» онгосын экипаж мүнөөдэр замбуулинай замда ниидэн гарахаяа байна.

Совет хүн бүхэнэй замбуулинда ниидэн гаралга хадаа одо мүшэдүүд соогуур тамарха онгосонуудые бүтээгшэдэй—эрдэмтэд, конструкторнууд, инженернүүд, хүдэлмэришэдэй асари ехэ зохёохы ажалай үрэ дүн гээшэ. «Союз-6» онгосоор шэнэ ниидэлгэ хэхэ зол хүндэдэ хүртэhэндөө баяртайбди.

Эхэ оронойнгоо даалгаhан харюусалгата зорилгонуудые дүүргэхэбди гэжэ Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитетдые, Советскэ правительствые найдуулнабди.

Баяртай!

Түрэл газар дээрээ уулзатараа баяртай!

„Союз-7" онгосын командир нүхэр А. В. Филипченкын ниидэхынгээ урда тээ хэhэн мэдүүлгэ

Хүндэтэ нүхэд, ханинар!

Үсэгэлдэр манай нүхэд Шонин Кубасов хоёрые замбуулинай замда үдэшөө hэмди, харин мүнөөдэр өөhэдөө «Союз-7» онгосодо hуужа, замбуулинай дайдада мордохомнай.

Манай орон замбуулиниие шэнжэлхэ хүдэлмэри удаа дараалан, түсэбэй ёhоор эрхилнэ, энэ hайн hайхан хэрэгтэ өөрынгөө хубитые оруулжа байhандаа омогорхонобди.

Энэгээл найдабариинь түлөө манай партиин Центральна Комитедтэ, манай правительствада халуун баяр баясхалан хүргэнэбди, бидэнэй урда табигдаhан зорилгонуудые бэелүүлхын тула хаба шадалаа, эрдэм мэргэжэлээ зорюулхабди гэжэ найдуулнабди.

Уулзатараа баяртай!

БРАТСКЫН БАРИЛГАШАДАЙ АМАРШАЛГА

Замбуулинай шэнэ баатарнууд Г. С. Шонин, В. Н. Кубасов, А. В. Филипченко, В. Н. Волков, В. В. Горбатко гэгшэдтэ Братскын барилгашад халуун амаршалга хүргэнэ. Ханинар, таанадай габьяа Сибириин газар дээрэ габшагай ажалда маанадые зоригжуулна. Амжалтатайгаар ниидэхыетнай, программаяа дүүргээд, түрэл газар дээрээ золтой бусажа ерэхыетнай хүсэнэбди.

«Братскгэсстройн» жолоошон Антон ГАЛИН, Социалис Ажалай Герой, СССР-эй Верховно Соведэй депутат.

Братск город, октябриин 12.

(ТАСС).

Эрхим бэлэдхэлтэйгээр, тодорхой зорилготойгоор

ПРОФСОЮЗАЙ ЭХИН организацинуудай комитедүүдэй болон хүтэлбэрилхы бусад органуудай түлөөлэлэй болзорой дүүрэһэнтэй дашарамдан, республикын профсоюзай организацинуудта тоосоото һунгалтын суглаанууд боложо захалба. Эдэ суглаанууд дээрэ 3600 гаран профоргнууд, цехүүдэй 1400, мүн эхин 2019 организацинуудай, тэрэшэлэн областной, городской болон районно комитедүүд тоосоогоо хэхэ болоно. Тоосоо зүбшэн хэлсэлгэдэ профсоюзай 200 мянгаадһаа нааша гэшүүд хабаадаха байна бшуу.

Тоосоон болон һунгалта хадаа профсоюзай ажабайдалдахи гол шухала зүйлынь болоно. Тиимэһээ энэ кампани онсо удха шанартай. В. И. Ленинэй түрэһөөр зуун жэлэй ойдо бэлдэжэ, табан жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ гэһэн мүрысөөнэй улам далижажа байһан үедэ эдэ суглаанууд зарлагдажа байна. Энэ ушар профсоюзай комитедүүдэй болон бусад органуудай харюусалгые улам дээшэлүүлнэ, эрхим бэлэдхэлтэйгээр, эмхитэйгээр үнгэргэхэ эрилтэ табина.

Тоосоото һунгалтын суглаан болон конференцинүүд хадаа комитет бүхэнэй ябуулһан хүдэлмэридэ гүнзэгы шэнжэлэл хэжэ, дутуу дундануудыень тодорхойлжо, саашадаа бэелүүлхэ зорилгонуудыень хараалжа үгэхэ зэргэтэй. Тиихэдээ гол анхаралаа үйлэдбэриин хүгжэлтэ хангадаг арга — ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, технологи һайжаруулха, ажалые эрдэм наукын үндэһөөр эрхилхэ, предприятиие олзотой, ашаг үрэ һайнтай болгохо асуудалнуудта хандуулха ушартай.

Республикымнай олонхи предприятинууд түсэблэлгын, экономическа урмашуулгын шэнэ гуримда орожо хүдэлэнхэй. Ажахые эрхилхэ энэ шэнэ ёһоной арга дүршэл хадаа профсоюзай организацинуудай хүдэлмэридэ хүсэтэйгөөр нүлөөлжэ, хүнүүдые зүбөөр хүмүүжүүлхэ, социалис мүрысөө, коммунис ажалай түлөө хүдэлөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ таарамжатай зохид эрхэ нүхэсэл олгоно.

Иимэ эрхэ байдалда зарлагдаһан түрүүшын суглаанууд яһала һайнаар, профсоюзай гэшүүдэй үргэн хабаадалгатайгаар үнгэрнэ. ЛВРЗ-гэй, авиационно, шэлэй заводуудай, нарин сэмбын фабрикын профсоюзай комитедүүдэй, цехэй организацинуудай суглаанууд бүришье эмхитэйгээр үнгэрһэн байна. Тэдэ суглаанууд дээрэ үгэ хэлэһэн нүхэд үйлэдбэриин асуудалнуудта анхаралаа горитойгоор хандуулна. Социалис уялгануудые бэелүүлгэ, социалис ажалай журам сахилга, доторой арга боломжонуудые элирхэйлгэ, бүтээһэн продукциин шанар һайжаруулга гэхэ мэтын асуудалнууд гол һуури эзэлнэ бшуу. Тиихэ зуураа 1970 оной апрелиин 21 ба 22-ой үдэрнүүдтэ — В. И. Ленинэй түрэһэн үдэр арьбалалта алмалта хэһэн түүхэй эдэрээ продукци бүтээн гаргаха гэһэн уялга абаа.

Гэхэ зуура зарим тээгүүр, ялангая барилгын эмхи зургаануудай, хүдөө ажахын, эдеэ хоолой промышленностиин предприятинуудай профсоюзай организацинуудта зарлагдаһан суглаанууд яаралтайгаар бэлдэгдэжэ, ёһын тэдысэ, һэбхеэр, ямаршье шэнжэлэл ба шүүмжэлэлгүйгөөр болоһон байна. Саашадаа бэелүүлхэ зорилгодоошье хайша хэрэгээр хандаһан баримта бии. Иигэжэ профсоюзай комитедүүдэй, цеховой бүлэгүүдэй эмхидхэхы болон хүмүүжүүлхы үүргые дээшэлүүлхын түлөө оролдолгоёо гаргаагүйнь гэмшэлтэй. Иимэ алдуу саашадаа яашье гаргажа болохогүй.

Суглаанай бэлэдхэлдэ ехэл ханамжатайгаар хандаха, тэрээндэ һайнаар бэлдэхэ, эмхитэйгээр үнгэргэхэ гээшэ мүнөө үеын шухала зорилго болоод байна. Профсоюзай эхин организацинуудай эмхидхэхы үүргые, тэдэнэй хүтэлбэрилхы шадабарие дээшэлүүлхэ асуудал хадаа профсоюзай органуудай эгээл урдаа хараха хэрэгынь, гол зорилгонь болоно. Тэдэнэй саашанхи ажал ябуулга мүнөө болоһон тоосоото һунгалтын суглаануудай үрэ дүнгһөө дулдыдаха зэргэтэй гэжэ хэлэхэдэ ямаршье алдуу болохогүй.

Профсоюзай организациин шата бүхэндэ болодог тоосоото һунгалтын суглаае һайн бэлэдхэлтэйгээр үнгэргэхэ шухала. Иимэ зорилготойгоор табигдаһан хэрэг ябуулга саашадаа профсоюзай хүдэлмэрие улам нарижуулан һайжаруулха ябадалда, үйлэдбэриин түсэб, даабари, абаһан социалис уялга амжалтатайгаар бэелүүлхэ тэмсэлдэ ажалшадые элсүүлхэ хэрэгтэ аша үрэ ехэтэйгээр нүлөөлхэ байна. Үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлгэ, ажал хэхэ эрхэ байдал һайжаруулга, хүдэлмэришэд болон алба хаагшадые хүмүүжүүлгэ мүн лэ профсоюзай организацинуудай хам оролсохо асуудалнууд ха юм даа. Ушар иимэһээ комитедүүдтэ эгээл хүндэтэй, эдэбхи үүсхэлтэй, ажал хэрэг һайн мэдэхэ хүнүүдые дэбжүүлхэ хэрэгтэй болоно бшуу.

Тоосоото һунгалтын суглаануудые эмхитэйгээр, урдахи зорилгонуудаа зүбөөр тодорхойлхо хүсэтэйгөөр үнгэргэхын тула профсоюзай комитедүүд бэлэдхэлээ һайнаар хэхэ, ажал хэрэг тушаагаа үнэн зүрхэнһөө хөөрэлдэхэ оршон байдал тогтоохые оролдохо ёһотой бшуу.

Тиигээдшье ажал хэрэг тушаагаа хэлсэхэ юумэн барагдашагүй байха.

Хэнэйшье мэдэһээр, промышленна зарим предприятинууд, барилгын ба транспортын эмхинүүд, леспромхозууд, колхоз, совхозууд, худалдаа наймаанай, медицинскэ, хүн зоной ажаһуудалай эрилтэ хангадаг эмхи зургаануудай хүдэлмэридэ али олон дутагдалнууд бии байһаар. Иимэ байдал социалис уялганuудые дүүргэлгэдэ һаад ушаруулна. Тиимэһээ тоосоото һунгалтын суглаанууд дээрэ эдэ дутагдалнуудай уг унгиие элирхэйлхэ, гээгдэлһээ гараха арга заажа үгэхэ, шэнэ шэнэ хэмжээ ябуулганuудые хараалха хэрэгтэй болоно бшуу.

Профсоюзай организацинуудай ажал ябуулгань кадрнуудһаа болодог юм гэжэ мэдээжэ. Мэргэжэл шадабаритай, эдэбхитэй кадрнууд профсоюзай дундаһаа олоороо урган гараа. Тиигэбэшье профкомуудта баһал элдэбын хүнүүд һунгагдашоод байдаг. Тэдэнэй бүридэлдэ хүдэлмэришэд, эхэнэрнүүд, залуушуул үсөөнөөр дүбжүүлэгдэдэг. Профсоюзай комитедүүдэй бүридэлдэ наринаар хандаха, үбгэн ба залуу кадрнуудые таарамжатайгаар, зохихо соонь нэгэдүүлэн хэрэглэхэ гээшэ шухалын шухала эрилтэ ха юм.

Физкультура ба спортын мүнөөнэй байдал, эдэниие саашадаа улам хүгжөөхэ, материально-техническэ үндэһэ һууриень бэхижүүлхэ хэрэг профсоюзай организацинуудай урдаа хараха, эмхидхэн бүтээхэ хүдэлмэри. Гэбэшье спортивна олон бүлгэмүүд үшөөл биража хүдэлнэгүй, хүдэлмэришэд, алба хаагшад, тэдэнэй гэр бүлынхид энэ хэмжээ ябуулгада олоороо хабаададаг болоодүй байһаар. Ажаһуудалай али олон асуудалнууд тушаа мүн лэ ехэ хөөрэлдөөн болохо зэргэтэй.

Тоосоото һунгалтын суглаанда бэлэдхэлэй гол шухала юумэн гэхэдэ, тоосоото элидхэл бэшэлгэ болоно. Удха һайнтай, бүхы ажал ябуулгаяа алишье талаһаань шэнжэлһэн, хурса шүүмжэлэлтэй элидхэл олоной анхарал татаха, сэдьхэл бодол хүдэлгэхэ байһаниинь элитэ. Харин мохоо модохёор, удха муутайгаар хэһэн элидхэл бодото хөөрэлдөө үүсхэжэ шадахагүй, юрын хооһон хубхай үгэ хүүр болоод лэ һалаха байна ха юм. Тиимэһээ элидхэл зохёолгодо тон харюусалгатайгаар хандаха, нарин нягтаар хэхэ гээшэ түрүүшын ээлжээндэ бэелүүлхэ эрилтэ.

Тоосоото элидхэл ... дэ хабаатай бүхы ... оруулхатайгаа хамта ... рысөө эмхидхэлгэ ба ... үйлэдбэриин саг үргэ... нэй хүдэлмэридэ, урал... га болон ухаалан зо... хэрэгүүд тодорхойлго... һан байха зэргэтэй. ... хүдэлмэриин байдал, амаралта эмхидхэлгэ, ниитын һайн дурын ажал ябуулга, ажал... хилга, профсоюзай ... болбосоролой эмхи ... дэлмэри далда орхиг... байһаниинь мэдээжэ.

Профсоюзай орга... ба һунгалта хадаа ... шье, гүнзэгы удха... Энэ шухала кампани... ганууд хүтэлбэрилэн ... налта дотороо абаха ... мэһээ энэ ябажа ... һунгалтын кампани... үнгэргэжэ, профсою... нуудые ёһотойл ажал... хэгшэ, хүмүүжүүлэ... хые эрхилхэ һургуу... лөө тэдэнэй оролд... дамжаггүй.

Республикын профс... зацинууд хадаа парт... циингаа хүтэлбэри ... һунгалтынгаа хаһые ... лэй оршон байдалд... римтайгаар үнгэргэж... нэй түрэһөөр 100 ж... рэ солоёо дуудуула... татайгаар, нягта ... угтаха байха гэжэ ...

Д. ...

Бурядай обл... президиу...

ХАРИЛСАХА, ТУҺАЛАЛСАХА

Үнөөхил али олон, бага ехэ асуудалнуудые шиидхэжэ байха үедөө нэгэтэ районой дээдэ тушаалтад предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэдые суглуулжа, нүхэр ёһоной хөөрэлдөө дэлгэхэ уулзалга эмхидхээд туршая гэжэ хэлсэбэ. Үнэхөөрөөшье өөһэд хоорондоо харилсан хэлсээд, жэжэ божо асуудалнуудаа шиидхэхын орондо, райгүйсэдкомдо гү, али партиин райкомдо энэ тэрэ хэрэгээр туһалхыень гуйжал байгша гүб даа. Гадна зарим тээгүүр хүтэлбэрилэгшэд ба коллектив хоёрой хоорондохи харилсаан һанаһанда таарадаггүй, зүрилдөөтэй байдаг ушар үзэгдэдэг. Теэд эдэ дутагдалнуудые яажа усадхалтайб?

Эдэ асуудалнууд тушаа үнэн зүрхэнһөө хөөрэлдэхэ зорилгоор предприятинуудай директорнүүдэй, главна инженернүүдэй, парткомуудай секретарьнарай, профсоюзай рабочкомуудай түрүүлэгшэнэрэй хабаадалгатайгаар нүхэр ёһоной уулзалга Железнодорожно районно Соведэй гүйсэдкомдо болохоор зарлагдаба. Уригдаһан хүнүүдшье суглараба.

Энэ уулзалгын ушар удха, уг зорилго тухай райгүйсэдкомой түрүүлэгшэ В. С. Самбаров хэлэжэ үгөө.

Улаан-Үдын авиационно заводой директор С. И. Исаев хөөрэлдөөнэй ама хахалба. Тэрэ мэдээжэ нэгэ асуудалһаа жэшээ абан, үгөө захална.

— Ябаһан лэ газарташни «хирпиисэ үгы, хирпиисын завод муугаар хүдэлнэ» гэлсэжэл байха. Теэд хэн нэгэмнай өөрөө тэрэ завод юундэ муугаар хүдэлнэб гэжэ мэдэхые оролдоно гү? Огто үгы. Өөрынгөө предприятиин байдалай түлөө һанаагаа зобохыень зобоод, харин ходо харилсажа, хэжэ байһан продукциень абажа байдаг заводойнгоо гээгдэлһээ гарахынь тула манадай зүгһөө ямар туһаламжын хэрэгтэйе элирхэйлнэгүйбди,—гэжэ нүхэр Исаев хэлэбэ.

Энэ ушарта харилсаата предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд өөһэд хоорондоо ябалсажа, сүг һуужа хөөрэлдэжэ байбалань, ондоол байха һэн. Серафим Иванович нэгэ иимэ жэшээ дурдаба. Хэрэгтэй юумыень эльгээдэг заводтой авиазавод хэдэн һарын туршада бэшэг бэшэлсээ. Үрэ гараһан юумэниинь үгы. Харин хоёр заводой хүтэлбэрилэгшэдэй нюур нюураараа уулзажа хөөрэлдэһэнэй һүүлдэ юумэшье ташха ондоо болошоо.

Хоорондоо ябалсаад, үгэеэ ойлголсохын орондо зарим ударидагшад «иимэ тиимэгүй» гээд лэ райком руу конхододог. Тиихэдэнь партийна аппарадай хүдэлмэрилэгшэ тэрэниие бүтээхын тула хамһалсажа ородог. Ажахын хүтэлбэрилэгшэ табиһан асуудалайнгаа шиидхэгдэхые хүлеэжэ һанаа амар, альгаяа эльбэн һууха.

Зарим ушарта хүршэ предприятиингаа хүтэлбэрилхы тушаалтадтай үгэеэ ойлголсожо шадахаяа болиходоо, аргынгаа барагдахада, партиин райкомдо хандаха баатай болохош.

«Теплоприбор» заводтой зэргэлээд книготоргын, кинопрокадай баазанууд, Улаан-Үдэ станциин эд бараанай бааза болон бусад предприятинууд оршодог. Бултадаа хамтаржа, оршон тойроноо гуримтай, болбосон түхэлтэй болгоёл, байра байдалайнгаа гадаа талыень гоёоел гэжэ хүршэнэртөө энэ заводой хүтэлбэрилэгшэд хэдэн дахин хандаа гэшэб. Теэд хүршынгөө үүсхэлые нүгөөдэ хүршэнэрынь дэмжээ гү? Үгы бэд даа. Энэ асуудал шиидхэлгэ имагтал райгүйсэдкомой захиралтаар бүтэһэн нэрэтэй болоо. Энээн тухай «Теплоприбор» заводой главна инженер Ю. В. Музыка хэлэһэн байна.

Районой зарим томо томо предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэдэй бүдүүрхүү заң гаргадаг, бэерхэдэг ябадал киномеханическа заводой директор Г. Ф. Иваненкын баһал сэдьхэлые ехэ хүдэлгэнэ. «Жэшээнь, үргэн экрантай «Дружба» кинотеатр барилгада түмэр сорго хэрэгтэй байгаа. Тиимэ сорго авиазаводто нилээд ехэ байһан юм. Манай заводойхид авиазаводой директорэй орлогшо нүхэр Анисимовта туһа хүргэхыень хандаа һэн. Харин тиихэдэмнай тэрэ тушаалта хүн «бидэ бусадые хангажа байдаг эмхи зургаан бэшэбди» гэжэрхёо. Иимэ харюугай түлөө тэрээндэ зэмэ тохохо бэшэш, үгышье һаа, заатагүй үгэ гэжэ тэрэниие хэн уялгалхаб даа. Ниитэ гүрэнэй хэрэгэй шиидхэгдэжэ байхада Анисимов мэтэ ноёд иимэрхүүгээр, дан өөдэгүйгөөр хандахань гэмшэмээр бэшэ аал»,—гэжэ нүхэр Иваненко элирхэйлнэ.

Металлическа штамп эндээ, ЛВРЗ-дэ бүтээжэрхихэ аргатай байн гэтэр, киномеханическа завод тэрэниие Волгоград хотын нэтэ заводто захижа хүүлэһэн байна бшуу. ЛВРЗ-гэй нэгэл хүтэлбэрилэгшын тус заводой гуйлтые анхараагүй дээрэһээл иимэ юумэн ушараа ха юм.

Районой предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэдэй өөһэд хоорондоо сагүргэлжын хани халуун харилсаатай, бэе бэедээ али болохоор ходо туһалалсажа байдаг һаань, хамтын хэрэгтэ аша туһатай али зэргын ехэ юумэн бүтэхэ һэм. Теэд иимэ үнэндөө, һанаһан соо болоодхиногүй. Энэ хэрэгые саашадаа яажа һайжаруулалтайб.

— Хоорондоо ябалсажа эхилхэ хэрэгтэй. Тиигээгүй һаа, энэ хэрэгнай хүл дээрээ гарахагүй. Манай районой дэбисхэр дээрэ киномеханическа завод бии юм гэжэ мүнөө болотороо мэдээгүй ябаһамни эшхэбтэр байна. Тиихэдэ авиационно, прибор бүтээлгын заводуудта нэгэшье ябаагүй хүн байнаб. Бэшэ жэжэхэн предприятинууд тухай хэлэхэшье юумэн үгы лэб даа. Энэ хүдэлмэриие КПСС-эй райком гү, али райгүйсэдком эмхидхэн ябуулха ёһотой,— гэжэ Улаан-Үдын локомотив-вагон заһабарилгын заводой директор А. П. Гладун хөөрэлдөөндэ оролсоходоо ажаглалта хэһэн байна.

Гэхэтэй хамта хүтэлбэрилэгшэ коллектив хоёрой хоорондохи харилсаае бэхижүүлхэ тухай асуудал хэлсэлгэ һуланаг болошоо гэжэ тэмдэглэлтэй. Авиазаводой директор нүхэр Исаев лэ энээн тушаа яһала тогтоо. Эндэ хүтэлбэрилхы тушаалтадые хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ анхарал онсо хандуулагдана. Жэл бүхэндэ эдэнэр шалгалта баридаг гуримтай юм. Шалгалтын хуудаһан дээрэ тушаал даадаг хүнэй һайн талань, дутагдалнууд тушаань, тэдэнээ яажа усадхаха тушаань дурадхалнууд бэшэгдэнхэй байдаг шуу. Заводто недели бүхэндэ уулзалга болодог. Тэндэ хүтэлбэрилэгшэд суглархадаа, ганса ажахын асуудал тухай хөөрэлдэдэг бэшэ, мүн ударидагша бүхэн ажалшадайнгаа дунда хүмүүжүүлхы, ойлгуулламжын ямар хүдэлмэри ябуулдаг тушаагаа элидхэдэг байха юм. Хүдэлмэришэнэй суглаан һара бүхэндэ нэгэ дахин зарлагдана.

Хүтэлбэрилэгшэдэй иимэ уулзалга түрүүшынхеэ энэ районой эмхидхэгдэбэ. Иигэжэ хирэ-хирэ болоод уулзажа байдаг болоел гэжэ сугларагшад дурадхаба. Хоёр һара соо нэгэ дахин иимэ уулзалга зарлаа хада таарамжатай хаш гэлсэбэ. Тиихэдээ хөөрэлдэхэ асуудалайнгаа темые элдэб хэрэгтэ зорюулха шухала, ялангаяа хүдэлмэриингөө дүй дүршэл халан абалсалгада анхаралаа хандуулмаар. Мүн КПСС-эй райкомой гү, али райсоведэй гүйсэдкомой дэргэдэ директорнүүдэй совет байгуулбал, хэрэг бүри урагшатайгаар бүтэдэг байха һэн гэжэ дурадхал уулзалгада хабаадагшад оруулба.

В. СТЕПАНОВ.

ПАРТИЙНА ХРОНИКО

ХОРИ

Партийна гэгээрэлэй системэдэ ажаллаха пропагандистнарай семинар партиин райком һаяхан үнгэргэбэ.

Владимир Ильич Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойн хүндэлэлдэ районой ажалшадай абаһан социалис уялгануудай дүүргэлтэ тухай КПСС-эй райкомой нэгэдэхи секретарь П. М. Павлов пропагандистнарта элидхэбэ. Һуралсалай шэнэ жэлдэ пропагандистнуудай үмэнэ байһан зорилгонууд тухай партиин райкомой секретарь В. Г. Гумпылов хөөрэжэ үгэбэ.

Тэрэшэлэн семинар дээрэ Зүүн Сибиириин культурын институдай багшанар К. Г. Полонных, Б. З. Юшин, В. И. Гущин гэгшэд һонирхолтой лекцинүүдые уншаба.

ПОЛИТИНФОРМАТОРНУУД ҺУРАЛСАНА

КПСС-эй райком аймагай түб тосхондо хүмүүжүүлгын, ойлгуулламжын хүдэлмэри ябуулдаг политинформаторнуудые, мүн эндэхи партийна организацинуудай секретарьнарые суглуулжа, ажалшадай дунда политическэ мэдээсэл эмхидхэхэ тухай хөөрэлдэбэ. Һүүлээрнь тэдэнэртэ уласхоорондын байдал тухай лекци уншагдаба.

Г. ХАГОЕВ.

ГУСИНООЗЕРСК

Партийна гэгээрэлэй һуралсалай шэнэ жэлые манай шахтоуправлениин партийна организаци һайн бэлэдхэлтэйгээр угтаба гэжэ парткомой секретарь Павел Иванович Медведев манда мэдээсэбэ. Коммунистнуудай политическэ һуралсал эмхидхэхэ тухай асуудал партийна эхин организацинуудта, парткомдо зүбшэн хэлсэгдэжэ, хэнэй хаана һуралсахань тодорхойлогдоһон, пропагандистнууд эртээнһээ томилогдоһон байгаа.

Галуута-Нуурай шахтануудта шэнэ жэлдэ марксизм-ленинизмын үндэһэ һуури шудалха 9 һургуули ажаллажа эхилбэ. Нэгэ һургуулида КПСС-эй т... гуулида капиталис... скэ экономи, бусад... шудалжа оробо.

Пропагандистнуу... ниинь энэ зун КПС... эмхидхэһэн курса... партиин райкомой ... минарта хабаадал...

Партийна гэгээр... хамта 140 комму... партийнабэшэ эдэб... на. Гадна комсом... ралсаха кружогуу... эхилэнхэй. Тэдэнэ... сэбтэй.

Пропагандистнар ... В. Ф. Калашников, ... ков гэгшэдэй хүтэл... гуулинуудта түрүү... һонирхолтойгоор ун...

М...

В. И. ЛЕНИНЭЙ ОЙДО — ГАБШАГАЙ АЖАЛ!

100

МҮРЫСӨӨНЭЙ АША...

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Баргажанай автомат-дизельнэ электростанциин электрик Николай Шангин. Энэ нүхэр ажалдаа оролдосотой һайнаар хандажа, сугтаа хүдэлдэг нүхэдэйнгөө дунда хүндэтэй болонхой.

П. БУРМАКИНАЙ фото.

Социалис мүрысөө үргэн дэлисэтэйгээр дэлгэрүүлжэ, нүлөөень дээшэлүүлһэнэй ашаар үйлэдбэриингөө гол шухала асуудал шиидхэхэ зорилго Улаан-Үдын нефтебазын коллектив урдаа табяа бэлэй. Энэ асуудалаар гансал профсоюзай нютагай комитет, партбюро, хүтэлбэрилэгшэд һонирхоно бэшэ, харин бүхы коллектив тэрээндэ анхаралаа хандуулна.

Республикынгаа промышленна предприятинуудые, хүдөө ажахые нефтепродуктаар таһалгаряагүй һайнаар хангаха гол уялгаяа баазын нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхэ хэрэгтэ социалис мүрысөөн ехэ нүлөө үзүүлээ. Дүрбэн жэлэй саада тээ һэн. Тиихэдэ манай баазын хүдэлмэришэд коммунис ажалай коллективэй хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэхэ гэжэ шиидээд, социалис уялга абаһан байгаа. Эрхүүгэй территориальна управлени соогоо эгээл түрүүлэн иимэ мүрысөө эмхидхэһэн коллектив Эрхүүгэй областиин Жилкинскэ нефтебазын хүдэлмэришэдые мүрысэхыень уряалаа һэн.

Хоёр коллектив мүнөөшье хоорондоо мүрысэнэ. Мүрысөөнэй дүн саг соогоо сэгсэлогдодог. Абаһан уялгын хэр зэргээр дүүргэгдэжэ байһые хоёр коллективые түлөөлһэн тусхай комисси шалгаад, үрэ дүнгүүдтэйнь бүхы хүдэлмэришэдые танилсуулжа байдаг. Мүрысөөнэй үрэ дүн, туйлаһан амжалта, мүн гаргагдаһан алдуу дутагдал хамтын суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдэнэ. Тэрэ үедэ хүдэлмэришэд һанал бодолоо андалдан хөөрэлдэдэг, үнэтэ дурадхалнуудые оруулдаг.

Ондоо нефтебазын коллективтэй мүрысэхэ зуураа, бригада, станцинуудай хоорондо мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрүүлэгдээ. Нефтебазын эгээл томо 4-дэхи автозаправочна станци үүсхэл гаргаһан юм. Үйлэдбэриин даабари дүүргэхэ, мэргэжэл шадабаряа улам дээшэлүүлхэ, бэеэ һайнаар абажа ябаха уялга абаһан станциин хүдэлмэришэд социалис мүрысөөндэ оролсохыень ондоо коллективүүдые уряалһан байна.

Тус станциинхид ажалаа зүбөөр эмхидхэхэ асуудалда ехэ анхарал хандуулаа. Хүн бүхэнэй харюусалга дээшэлүүлхэ, бэе бэедээ туһаламжа хүргэн ажаллаха гэжэ оролдобод. Абаһан уялгаяа бодотоор дүүргэжэ, коммунис ажалай коллективэй нэрэ зэргэдэ хүртэһэн юм. Түрүү станциин хүдэлмэришэд нүхэдтөө ажалай һайн жэшээ харуулба.

Тэдэнэй жэшээгээр 1-дэхи станциин коллектив энэ мүрысөөндэ оролсожо, коммуни... зэргэдэ хүртэһэн ...

— Нэн түрүүн б... эмхидхэл һайжару... бди,—гэжэ тус ст... ник В. К. Кутах х... бүхэндэ дүй дүршэ... шэд табигдаа. Тэр... до ямар нэгэ дута... дээрэ һаань, өөрө... һажа шадаха юм. ... бүхэнэй үрэ дүн ... тусхай самбарта б...

Нефтебазын ... Ленинэй ойн хүнд... мүрысөөндэ оролс... худалдаха жэлэй ... риин 20 болотор ... тепродуктын үлүү ... центээр доошолуу... тернэ, бэржануу... сагые 2 процент... хараалһан байна. ... уялгаяа бодотоор ... до жэлэй, мүн ба... һэн һарануудай ту... циалис уялга дүү... ци худалдаха, эл... бага болгохо таа... харуулагдана. ... баржануудта бе... 8,8 процентээр ...

Ажалаа зүбөө... дүй дүршэлөө ул... най ашаар амжал...

М. ...

инже...

ХҮНДЭТЭ АЙЛШАН

Вьетнамай Ажалшадай партиин ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ДРВ-гэй правительствын Премьер-Министр нүхэр Фам Ван Донг түрүүтэй ДРВ-гэй партийно-правительственна делегаци КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй уралаар октябриин 13- да Москва ерээ.

Нүхэр Фам Ван Донг Куанг-Нам провинцида (Урда Вьетнам) таряашанай бүлэдэ 1906 оной мартын 1-дэ түрэһэн юм.

Нүхэр Фам Ван Донг 19 наһатайһаа колониальна засагаархидта эсэргүү вьетнам арадай революционно тэмсэлдэ хабаадажа эхилээ. Хо Ши Минэй эмхидхэн байгуулһан «Вьетнамай революционно залуушуулай лигидэ» ороһоноой һүүлээр Сайгон ошожо, залуушуул ба студентнэрэй революционно тэмсэл толгойлоо. Тэрэ гэһээр Фам Ван Донг Хо Ши Минэй дүтын соратнигуудай нэгэн боложо тодороо.

Энэ ажал ябуулгынь түлөө 1929 ондо нүхэр Фам Ван Донгые колониальна засагаархид арестовалаад, Пулокондор гэжэ аралда сүлэһэн байгаа. Нүхэр Фам Ван Донг 1936 ондо түрмэһөө гараад, дахинаа революционно тэмсэлдэ оролсожо, революционерэй замаар дабшаа.

Вьетнамда 1945 ондо августовско революциин илаһанай һүүлээр, Вьетнамай Демократическа Республикын тогтоогдоһоной удаа нүхэр Фам Ван Донг Саг зуурын правительствын финансын министр болоһон. Франциин колонизаторнуудта эсэргүү дайнай үедэ (1945—1954 онууд), вьетнам арадай сүлөөрэлгын тэмсэл эмхидхэхэ хэрэгтэ бүхы хүсэеэ зорюулаа. 1949 ондо нүхэр Фам Ван Донг ДРВ-гэй правительствын Премьер-Министрэй орлогшын тушаалда томилогдоо. 1951 ондо Вьетнамай Ажалшадай партиин учредительнэ съезд дээрэ партиин Центральна Комитедэй Политбюрогой гэшүүнээр һунгагдаа.

Нүхэр Фам Ван Донг 1954 ондо Индохитадай асуудалаар зарлагдаһан Женеведэхи зүблөөндэ Вьетнамай Демократическа Республикын правительственна делегациие толгойлһон.

Нүхэр Фам Ван Донг 1955 ондо ДРВ-гэй правительствын Премьер-Министр болоо. Гэхэтэй хамта, 1961 оной февраль хүрэтэр гадаадын хэрэгүүдэй министрэй уялга дүүргэлсэжэ байгаа. Вьетнамай Демократическа Республикын арадай ажахые хүгжөөхэ ба һэргээн бодхоохо, орон доторoo социализм байгуулха хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулаа.

1960 оной сентябрьда Вьетнамай Ажалшадай партиин III съезд дээрэ нүхэр Фам Ван Донг ПТВ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүнээр дахинаа һунгагдаһан юм.

Нүхэр Фам Ван Донг Америкын эзэрхэг түрэмхэй добтолгодо эсэргүү вьетнам арадай тэмсэлые эмхидхэгшэдэй нэгэн болоно.

Нүхэр Фам Ван Донг ДРВ-гэй Премьер-Министрэй үндэр тушаал даажа байхадаа, Вьетнамай Демократическа Республикын аха дүү социалис оронуудтай нягта харилсаа холбооень улам бэхижүүлхын, ДРВ-гэй уласхоорондын холбооень үргэдхэхын тула ехэ хүдэлмэри хэнэ.

Нүхэр Фам Ван Донг хэдэ дахин Советскэ Союзда ерэһэн байна.

Нүхэр Фам Ван Донг түрүүтэй Вьетнамай Демократическа Республикын партийно-правительственна делегациие совет арад халуунаар амаршалаад, эрхэ сүлөөгэй, Вьетнамай бэеэ даанхай, бата нэгэдэлтэй болохын түлөө тэмсэлдээ шэнэ амжалта туйлахыень, социалис байгуулалтадаа саашадаашье амжалта туйлахыень баатар вьетнам арадта хүсэнэ.

НҮҮРҺЭШЭН СОЛОТОЙ

Бадма Чимитович Дариев 2/5 шахтын түрүү машинистнүүдэй нэгэниинь юм. Халаанайнгаа даабари хододоо үлүүлэн дүүргэжэ, һайн шанартай нүүрһэ ехээр малтаха гэжэ оролдодог. Теэд тэрэнэй оролдолго минии һаладаг бэшэ даа. Тэрэ оньһон техникэеэ бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглан, ехэ нүүрһэ малтажа шадана. Бадма Чимитовичэй хүдэлдэг хоёрдохи участогай нүүрһэшэд сентябрь һарынгаа даабариһаа гадуур 800 тонно нүүрһэ малтаа.

— Бадма Чимитович комбайн жолоодоол һаа, ехэ нүүрһэ малтаха байха даа,—гэжэ хамта хүдэлдэг нүхэдынь баяр баясхалантайгаар хөөрэлдэдэг. Теэд эдэнэр дэмыл юумэ хэлсэнэгүй ха юм даа. Юуб гэхэдэ, Бадма Чимитович Дариев хорёод шахуу жэл соо нүүрһэшэнээр хүдэлжэ, баян дүй дүршэлтэй болоһон юм.

Адуушанай бүлэдэ түрэһэн Бадма Чимитовичэй намтар һонирхолтой юм. Тэрэнэй үшөө үхибүүн заахан ябахадань эхэ эсэгэнь үбшэлжэ наһа бараа бэлэй. Тиин бишыхан Бадма ахатаяа дахасалдан, колхозой адуу манаһсадаг һэн. Харата немец фашистнарай Эхэ орондомнай добтолон ороходо, Бадмын аха баруун фронт мордоо бэлэй.

«Бадма, ши томо болоош. Колхозойнгоо адуун һүрэгые хороонгүйгөөр адуулжа яба. Тэрэш дайсанда дабхар сохилто болохо бшуу»,—гэжэ ахань дайнай газарһаа бэшэдэг һэн. Зунай халуун үедэшье, үбэлэй хүйтэн сагааршье эмээл мориндоо буунгүй, элдин уужам Сэлэнгынгээ талаар адуун һүрэгөө манажа тэрэ хүдэржөө.

Үхибүүн заахан наһанһаа тэрэ нүүрһэшэдэй ажабайдалаар, ажал хэрэгээр һонирходог байгаа. Тиин сэрэгэй һургуулиһаа табигдаһаар манай Галуута-Нуурай шахтоуправленидэ ерэжэ 2/5 шахтада хүдэлмэришэнөөр ороо бэлэй. Тэрэ түрүүшын үедэ Кудашкинай даадаг бригадада хүдэлдэг һэн. Ажалша бэрхэ залуу хүдэлмэришэниие хамта хүдэлдэг нүхэдынь түрүүшын лэ үдэрһөө хүндэлжэ захалба.

Тэрэ үедэ шахта соохи хүдэлмэри һаял оньһожоруулагдажа байгаа. Нүүрһэ малтадаг «Донбасс» гэһэн маркын комбайн шахта соо тодхогдожо, нүүрһэшэдэй хүдэлмэри хүнгэдхэгдэбэ. Энэ комбайниие Бадма Дариев түрүү машинист Николай Королюктай жолоодохо болоо бэлэй.

Николай Королюк ёһотон хүдэлмэришэн һэн. Ажал хэрэгээ һайн мэдэхэ һэн тула Бадма Дариевта али буга... лэжэ, шадаха со... байгаа. Тиин зо... хоёр хүдэлмэри... никээ зүбөөр, б... гээр ашаглажа... даабари холо ү... болобо. Һара ... үлүүлэн дүүрг... тай нүүрһэ ехэ... шинистнүүдэй ... хамта хүдэлдэг н... дээрэ сэгнэдэг бэ... рэ, обогууд Хүнд... та гаргагдадаг һ... ти, правительст... мэришэдэй ажал... рөөр сэгнэжэ, ... лай Королюгта ... Тугай орден, ха... риевта «Ажалай ... түлөө» медаль ба... түрынгөө дээдын... да хүртэһэн түрүү... ри урмашан, ам... арьбадхан, ехэ н... гэжэ оролдоно. ... халаанайнгаа даа... гүйгөөр хэзээдэш... саагүй юм. Тэрэ ... ажалай үльгэр ж... һан лэ байдаг. ...

Туруу ... Ч... Дариев ... ВДНХ-да ...

Адуушанай ... талаар ... гүнэй ... малтан, нэрэ ...

Ю. ОРЕ...

ВЛАДИМИР ИЛЬИЧ ЛЕНИН ТУХАЙ ДУРАСХААЛ

Инна АРМАНД

100

АРМАНД Инна Александровна (1898 ондо түрэhэн)—1917 онhоо КПСС-эй гэшүүн. Граждан дайнай үедэ Астраханиин сэрэгэй округой политхүдэлмэрилэгшэ байhан (1918 он). 1919—1921 онуудта Московско комитедтэ, партиин Москвагай районно комитедүүдтэ партийна хүдэлмэридэ хабаадаа. 1921—1923 онуудта Коминтернын Гүйсэдкомой аппарадта, 1923—1930 онуудта Германидахи СССР-эй түлөөлэлгэтэ эмхидэ хүдэлмэрилөө. 1933 онhоо КПСС-эй ЦК-гай дэргэдэхи Марксизм-ленинизмын институдта ажаллаа. Мүнөө тусхай пенсионер.

(Дурдалгын зарим хубинь түрүүшынхеэ хэблэгдэбэ).

...Ильич тухай минии дур-... 1920—1922 онууд-... ...hээ урданьшье Вла-... ...уулзадаг, үгэ хэлэ-... ...бэшэ шагнадаг бай-... ...оной октябрьhаа хой-... ...Ильич Надежда Кон-... ...хоёрой Кремльдэхи бай-... ..., хаа-яа Горкодо ошо-... ...нилээд hайн мэдэхэ ...эн дээрэhээ болоhон ..., минии эхэ Инесса ...ид большевик байhан ...hоо хойшо нюуса бай-... ...олон жэлэй туршада ...Ленинэй хүтэлбэри до-... ...юм. Ленин тэрэниие ...эрхим зэргын партий-... ...лагша гэжэ сэгнэдэг ...hоо гадна, Инесса аяар ...хойшо Надежда Констан-... ...димир Ильич хоёрой ...ялаад, тэрэ нүхэсэлынь ...наhанай hүүлшын үдэр ...тагүй юм. Эгээл иимэ ...ондо эжымнай наhа ...Владимир Ильич, Надежда ...минии эгэшые, на-... ...түүем харгалзалгадаа ...(эхэ аханарни Улаан ...). Тэрэнhээ хойшо ...ошодог болообоб. Би-... ...Надежда Константи-... ...соо hуужа хөөрэл-... ...Тиигээд үдэшэ орой-... ...Владимир Ильич халта ...hэн. Таhалга соогуур ...алхалан ябажа, ямар ...асуудаг, хубсаhа ...хоолоор дуталдана-... ...дан ехээр эсэнэгүй ...амжа хэрэгтэйб гэ-... ...дэг бэлэй.

...Ильичэй бусадшье хү-... ...эр ехэ оролдолго гар-... ...hайн мэдээжэ. Би-... ...Армандын хүүгэд, ...ырал оролдолго болон ...туhаламжые бэеэрээ ...

...ноябрь-декабрьда Моск-ва шадарай «Чайка» гэжэ амаралтын гэртэ дүү хүбүүнтэеэ амаржа байхадам Владимир Ильичэй ерэдэгынь hайн hанагдана.

Эжынгээ наhа бараhанда бидэ хоёрой ямар ехээр гашуудаhые Владимир Ильич мэдэдэг байгаа. Тиин хүдэлмэринь айхабтар ехэ, үбэлэй хүйтэн шанга байгаашье hаань, бидэндэ талархалаа үзүүлхын, hанаа сэдьхэлыемнай нүхэрэй ёhоор дэмжэхын тула зорюута ерэдэг бэлэй. Үдэшэлэн машинаар ерээд, врачтай заатагүй уулзажа, бидэнэрэй хэр зэргэ аргалуулжа, амаржа байhан тухаймнай мэдээд, hүүлээрнь бидэндэ ородог hэн. Юу уншанаш гэжэ намhаа асуудагынь, харин дүүдэм шатарай хэсүү орёо бодолго үгэдэгыень hананаб (hүүлдэнь тэрэнээ өөрөө бодожо үгэдэг бэлэй). Тиигээд сэбэр агаарта шадаал hаа ехээр ябагты, лыжээр гүйлдэгты, хүсэ шадал орогты гэжэ ходо хэлэдэг hэн.

Владимир Ильич мордохынгоо урда амаралтын гэрэй столоводо заатагүй орожо, амаржа байhан хүнүүдтэй хөөрэлдэдэг, шог зугаа хэлсэдэг байгаа.

Владимир Ильичтэй уулзалга бидэндэ айхабтар ехэ баяр, дэмжэлгэ болодог hэн.

1921 оной зун Надежда Константиновна Владимир Ильич хоёрой уряалаар би Горкодо зуhажа, университедтэ орохоёо бэлдэбэб. Түрүүшээр тэндэ гансааран байдаг hэм. Ехээр эсэхэ, толгойнгоо үбдэхэдэ, үргэhэ нойр муутай болоходоо, хаа-яа үдэшэндөө Владимир Ильич ерэдэг байгаа. Сэбэр агаар, аажам намдуу байдал хүсэ шадалыень hэргээжэ, үглөөгүүр hайн амаранхай бусадаг бэлэй.

1921 оной июльдэ Владимир Ильич Надежда Константиновнатаяа амархаяа одоошье Горко ерэбэ. Мүн Мария Ильинична үдэр бүри тэндэ ошодог байhан. Владимир Ильич амаралтын үдэршье ехээр ажалладаг hэн. Үдэрэйнь гурим ехэнхидээ иимэ байгаа: үглөөнэй хоолой hүүлээр Владимир Ильич өөрынгөө таhалгын хажуудахи сүлөө терраса соо үдын хоол болотор гансааран hуудаг hэн; тиигээд үдэрэй хоёрдохи хахадта гансааран гү, али ехэнхидээ Надежда Константиновнатай сэбэр агаарта ябахаяа гарадаг; хаа-яа намайшье абаашалсадаг бэлэй. Владимир Ильич ой соогуур ябаха дуратай байhан. Мария Ильиничнагай үүсхэлээр хоёр дахин hархяагта гараа hэмди.

Владимир Ильичэй Горкодо байха үедэнь Москваhаа хүн үсөөн ерэдэг бэлэй. Нүхэдынь Ленинийе амаруулха гэhэн байгаа бшуу. Концессиин политика тухай Ленинтэй хөөрэлдэхэеэ Красинай ерэhые hананаб. Зүгөөр Глеб Максимилианович Кржижановскиин ерэhэниинь илангаяа элеэр сэдьхэлдэм хадуугдаа.

Глеб Максимилианович бүри Петербургда Ленинтэй нюуса хүдэлмэри ябуулдаг байhаниинь, мүн Ульяновтанай бүлын дүтын нүхэр байhаниинь мэдээжэ. Тиин тэрэнэй ерэхэдэнь, бултадаа балкон дээрэ сугларжа, сай уугаа, хөөрэлдөө hэмди. Глеб Максимилианович Россида электрификаци бэелүүлхэ гүрэнэй түсэбэй хэр зэргэ дүүргэгдэжэ байhан тухай хөөрөө hэн. Владимир Ильич энэ хөөрөөень шагнахадаа, сэдьхэлээ доhолгон, эршэмтэй түргөөр балкон дээгүүр алхалан ябасагаан, элдэб асуудалнуудые түргэ түргэн hураадхёо, ажаглалта хээ бэлэй...

Ленин залуушуулай хэрэгүүдые ехэтэ hонирходог байhан юм. Нэгэтэ, 1921 оной февралиин 25-най үдэшэлэн, Кремль ошоод, Надежда Константиновнатай хөөрэлдэжэ hуутарни, Владимир Ильич орожо ерээд, уран зурагай дээдэ hургуулида hуража байhан минии эгэшэ Варвара Александровна Арманд тухай асуужа эхилбэ. Эгэшэмни студентнэрэй байрада байдаг hэн. Студентнэрэй байрань ямар бэ, дулаан гү, эдихэ хоолынь хүрэнэ гү, занятинь ямар ябанаб гэхэ мэтээр Владимир Ильич асуужа оробо. Эгэшэмни hайн байдаг, юумээр дуталдадаггүй гэжэ харюусабаб. Владимир Ильич минии хэлэхые этигэжэ ядангяар шагнажа байтараа, Надежда Константиновнада гэнтэ дурадхаба: «Надя, Варида ошоод ерэе. Залуушуул ямар байнаб, харая». hүнииин 11 саг боложо байгаашье hаань, Надежда Константиновна зүбшөөбэ. Мүн намайе абаашалсаа hэн.

Залуушуул Ленинийе бахатай хүхюунээр угтаа. Ленин ерээ гэhэн үгэ дары таража, хүршэ байрануудhаа студентнэр гүйлдэн ерээд, Владимир Ильичые тойрон обооролдоно, амаршална. Ленин тон хүхюу, хөөрүү байба. Таhалгануудаар ябажа харана, модон топчануудые баряад үзэнэ. Байрадань гэрэй бараан үгы шахуу байгаа. Харин хананьь уряа лозунг, зураг болон ханын hониноор шэмэглэгдэнхэй.

Бухы залуу зураашадые hонирхуулжа байhан уран зураг тухай хөөрэлдөөн эхилбэ. Уран зураг гээшэ революцитай зэргэ хүгжэхэ, политическэ талаараа хурса байха, «музейhээ гудамжада гараха ёhотой», олониитые революцида уряалха ёhотой гэжэ бултадаа зүбшөөгөө бэлэй.

Маяковский тухай нилээд удаан хөөрэлдөөн болобо. «РОСТ-ын сонхонууд» гэжэ Маяковскиин суута плакадууд тухай залуушуул бахархан хөөрэлдэнэ. Тэдэ плакадууд үнэхөөрөө революционно удха шанартай гэжэ Владимир Ильич дуратайгаар зүбшөөрбэ. Тиигээд Маяковскиин поэзи тухай хөөрэлдөөн захалба. Залуушуулай дуратай поэт тухайгаа магтан хөөрэхэдэ, шүлэгүүдэйнь революционно шанар тухай хэлэхэдэ, Владимир Ильич эли бодо hайшаажа байгаа hэн. Тиигэбэшье поэзиин асуудалнуудааршье халуун арсалдаан болобо. Ушар юуб гэхэдэ, залуушуулай зариман футуризмда hүгэдэдэг байгаа бшуу...

hүүлээрнь студентнэр Владимир Ильич Надежда Константиновна хоёрые эдеэлгэндээ уриба. Нэгэ hарын хоол булта шахуу стол дээрэ табигдаба. Теэд Владимир Ильич эсэhэн байжа, эдеэлхэhээ арсаа бэлэй. Харин гэрэй ээдые гомодхоохогүйн тула Надежда Константиновна стол дээрэ табигдаhан кашаhаа ама хүрэхэ баатай болоо hэн...

1922 ондо Владимир Ильич үбшэлөөд, тэрээнтэй уулзаагүй hэм. Харин амаралтынгаа үедэ, сентябрь соо Надежда Константиновнада бэшэг бэшэхэдээ, танайда ошожо болохо гү гэжэ асуубаб. Үгэhэн харюуень эндэ бэшээб. Угаа hайхан бэшэг байhан юм:

«Минии илдам басагахан, бэшэгыешни хоюулаймнь абааб, тэдэнэйш түлөө тон шангаар тааланаб. Шимни, юрэдөө, тэнэгхэн амитан гээшэ хаш. Манайдаа орехошни юундэ хориултай болохо юм? Тиимэ бэд даа. Бидэшни энэ жэлдэ ёhотой «гэр бүлынхеэр» байхалди. Юундэб гэхэдэ, В. И. Ленин үдэрэй 8 часhаа дээшэ ажаллаха ёhогүй. Тиигээдшье долоон хоног соо хоёр дахин амарха ёhотой. Тиимэhээ айлшадай ерэхэдэ ходо дуратай байха. Шамайе үбэдөө гэжэ хэлэхэдэмни ехэтэ hанаагаа зобоо, шам тухай, Лидия Александровна тухай Жиделевтэ тусхай бэшэг бэшэжэ, таанад тухай оролдохыень гуйгаа...»

Л. А. Фотиева бидэ хоёр тухай Владимир Ильичэй бэшэhэн бэшэгынь хүнүүд тушаа Ленинэй ямар ехээр hанаагаа зободогые харуулна:

«9 IX

Нүхэр Жиделев!

Хоёр үбшэнтэн тухай дахин Танда hануулнаб:

1) Инесса Александр. Арманд ба 2) Лидия Алекс. Фотиева.

Хоюулайень hайса (hайн шанартай хоолоор) эдеэлүүлжэ, hайн байрада оруулхыень шалгахыетнай ехэтэ гуйнаб. Мүн тэдэниие докторто үзүүлжэ, уhанда орожо болохо гү г.м. асуудалнуудта харюу абаха бэзэт гэжэ найданаб. Юрэ тэдэниие өөрынгөө далда харгалзалгада абаха бэзэт гэжэ, мүн хэр зэргэ hайжаржа байhыень намда бэшэхэ бэзэт гэжэ найданаб. Энэ бэшэгыемни доктортонь харуулжа, тэдээн тухай оролдолго гаргахыень—минии нэрэhээ—гуйбалтнай, туhатай байжа магадгүй. Тандаа уридшалан баясхалан хүргэнэм, hайнаар амарха, аргалуулхыетнай хүсэнэб.

Ком. ёhоор амаршалагша Ленин».

Маанадай тэрэ үедэ амаржа байhан Крымэй «Дюльбер» гэжэ амаралтын гэртэ энэ бэшэгынь эльгээгдэhэн байгаа. Энэнь Лидия Александровна Фотиевагай байдалда ямар хубилалта хээ хаб, мэдэнэгүйб. Харин би «зобоhон» байнаб: амаралтын гэрэй врач намайе дан абьяастайгаар эмшэлжэ эроо hэн. Үнгэрхэдөө, долоон хоног соо унтарhаам бодхоонгүй хэбтүүлhэн юм.

1922 оной октябрь—ноябрьда би Владимир Ильичые үшөө хэдэ дахин гэртэнь үзөө hэм. Мүн Коминтерныи IV конгресс дээрэ элидхэл, Московско Совеэдэй пленум дээрэ үгэ хэлэхыень шагнаа hэм...

Владимир Ильичэй хоёрдохёо үбдэхэhөөнь хойшо тэрээнтэй дахин уулзаагүйб. 1923 оной мартада би нүхэртэеэ Берлин ошоод, бэеынь элүүр тухай Надежда Константиновнагай бэшэгүүдhээл мэдэдэг болоо hэм. Надежда Константиновна Владимир Ильичые үдэр hүнигүй hахижа, үбшэнөө гэтэлхэдэнь айхабтар эрэлхэгээр, үнэн сэхээр туhалhан байгаа.

- Энэнь туйлай хүшэр үе байhан... Габэшье тэрэ намартаа Владимир Ильичэй бэень hайжаржа эхилбэ.

Бүхы оромнай, бүхы совет арад Владимир Ильичэй бэеын элүүр тухай мэдээсэлнүүдые анхаран уншадаг байба. Бэеынь бараг болоходо, Ильичнай эдэгэхэнь гэжэ бүгэдэ зон найдажа байгаа. Теэд тиимэ найдал хүсэлдөөгүй. Январиин 21-дэ Ленин нүгшөө. Харин январиин 28-да, Владимир Ильичые хүдөөлүүлhэнэйнгээ hүүлээр, наhа бараhан тухайнь Надежда Константиновна намда бэшээ hэн. Энэ бэшэгээрнь өөрынгөө дурдалга түгэсхэхэм.

«28/1

Минии хайрата, түрэл Иночкэмни, усэгэлдэр Владимир Ильичээ хүдөөлүүлээбди. hүүл тээшэ удаан халууraагүй даа. Бүри амаралтын үдэр бидэ хоюулан ажаллаhан юмди. Партконференци, Совеэдүүдэй съезд тухай уншажа үгөө hэм. Наhа дүүрэхэнь гэжэ докторнууд оройдоо hанаагүй байгаа. Амяа булялдажа эхилхэдэньшье, ухэхэнь гэжэ үшөөл этигээгүй байhан. Мэдээ табимжархиhан байгаа гэжэ хэлсэнэ. Теэд докторнууд юушье ойлгоогүй гэжэ лэ мэдэбэб. Бэеынь задалжа үзэхэдэнь айхабтар ехэ склероз болоhон байгаа бшуу. Бүри доро юумэн болоожо, хэдэн удаа саа үбшэндэ дайрагдажа магад байгаа. Үбшэнэйнь дахин ехээр hэдэрхэ бүридэ орой руугай хүйтэ даахаар бэлэй. Хуурсагынь хадагдаагүй, Ильичые үшөө хаража болохоор. Нюурынь тон түбшэн. Союзуудай байшан соо байгаа даа. Тэндэ юумэн бүгэдэ түгэс түхеэрэгдэнхэй юрэ бусын ёhололой байдалтай байгаа. Үдэр, hүнигүй хажуугаарнь зон гаража (750 мянган хүн), Ильичые хараад лэ уйладаг байба... Газаа айхабтар хүйтэн байгаа. Теэд хэншье тэрэниие обёороогүй. Үйлсэ гудамжануудта арад зон адхаран гаража революциин амисхаал үзэгдөө. 17-дохи он шэнги. Ильичэй нүгшэлгэ партиин жагсаалые бүри шангадхажа, ажал хүдэлмэриень улам hайжаруулха гэжэ hананаб. Нэгэ бүхэли парти Ильичые хүдөөлүүлээ, бүхы хүнүүд уйлалдаа. Ажаллахал хэрэгтэй болобо даа.

Бидэ нэгэ хэды соо Горкодо байхабди. Зохёолнуудhаань олондо ойлгосотой брошюра бэлдэжэ эхилээб. Хэлэhэн, бэшэhэн зүйлнүүдhээнь эгээл шухалыень энэ суглуулбари соо оруулхаб. Энэ номни яhала hайн болохо шэнги байна. hүүлээрнь Ленинэй институдта материал эмхидхэхэдэнь туhалхаб, үнгэрhэн үе тухай бэшэхэб. Мүнөө Владимир Ильич тухай, ажал хүдэлмэри тухайнь бодохо, уншахые юунhээшье үлүүгээр хүсэгдэнэ.

Теэд мүн ондоошье хүдэлмэри хэхэ хэрэгтэй бшуу.

Нүхэднай бултадаа бидэндэ угаа анхаралтай, энхэргэн байна. Эдэ үдэрнүүдтэ Союзуудай байшан соо булта суглараабди. Тиигээшэнь угаа hайн байба.

Шамда, Иночка, Ильичэй зохёолнуудай суглуулбари эльгээхэм гү? Намда бии. Хуурсаг соо байхадань буулгаhан зурагууд яhала hайнаар гараа, шамда эльгээгүүжэб.

Мүнөө шамайе, Гуго болон Инессочкые тон шангаар тэбэринэб. Шангаар тааланаб.

Шинии Н. КРУПСКАЯ».

(АПН).

АНАЙ
ОЧТО

Хүдөө бэшэгшэд А. Афанасьев, В. Самбуев (Сэлэнгэ), С. Павлов (Зэдэ), Н. Куртошин (Бэшүүр), Б. Лайдапов (Хэжэнгэ), Л. Иринцеев (Түнхэн) болон бусад аймагайнгаа ажахынуудай үбhэ хуряалга, малай үбэлжэлгэдэ ямараар бэлдэжэ байhан тухай өөhэдынгөө hанамжа, ажаглалтануудые бэшэжэ, манай газетын редакцида мэдээсэнэ. Гадна редакцида ерэhэн бэшэгүүдэй олониинь түсэбтэ табан жэлэй даабариин хэр зэргэ дүүргэгдэжэ байhан тухай, мүн ажалша бэрхэ хүдэлмэришэд, малшад, таряашадай ажал дээрээ туйлаhан амжалта тухай магтажа бэшэhэн нютаг нютагай hонинной дээжэ болон мэдээсэлнүүд үдэр бүри абтажа, газетэдэ толилогдоно. Редакцида ерэhэн бэшэгүүдэй дунда республикын ажахы, предприятиин хүтэлбэрилэгшэдэй, партийна, совет, комсомолой организацинуудай секретарьнуудай, бригада, звенонуудые ударидажа ябагшадай өөhэдөө бэшэжэ эльгээhэн тэмдэглэлнүүд олон. Энэнь hайшаалтай, магтамааршье. Жэшээнь, Бэшүүрэй аймагай Дзержинскиин нэрэмжэтэ совхозой директор Ф. Ефимов совхозойнгоо малшад, hаалишадгахайшадай хамтын хэрэгтэ хамсыгаа шуун, хам оролсожо, хоорондоо социалис мүрысөө бүри hайнаар эмхидхэhэн тухай бэшэhэн байна. Энээнэйнь ашаар түс совхоз гүрэндэ мяха тушааха жэлэйнгээ түсэб хэдэн hараар урид дүүргэhэн байха юм. Тэрэшэлэн түс совхоз hү тушааха кварталайнгаа түсэб мүн лэ үлүүлэн дүүргэhэн байна. **«Манай совхозой ажалшад саашадаа үшөөл hайнаар хүдэлжэ, Эхэ орондоо эдеэ хоолой зүйлнүүдые улам ехээр үгэжэ, алдарта ойе ажалай эрхим бэлэгтэйгээр угтахаар эрмэлзэнэ»**, гэжэ нүхэр Ефимов өөрэйнгөө түгэсхэлдэ мэдээсэнэ. Мүн КПСС-эй Кабанскын райкомой секретарь В. И. Титов—«Экономическа хүдэлмэри hайжаруулга—партийна хэрэг» гэhэн гаршагтай статья соогоо аймагайнгаа партийна организацинуудай энэ талаар ямар амжалта туйлаhан тухай бэшэжэ, бусад мэргэжэлтэдтэй өөрынгөө hанамжа, ажаглалтые хубаалдана.

Намар, үбэлэй үедэ адууhа малаа hайнаар бэлшээжэ таргалуулха, гүрэндэ мяха тушааха жэлэйнгээ түсэб бэлээрhээнь урид дүүргэхэ зорилготой социалис мүрысөө Захаминай аймагай Баян-Голой совхозой малшадай үүсхэhэниинь мэдээжэ. Энэ үүсхэлэй республика дотор хаа хаанагүй дэмжэгдэн дэлгэржэ, түс мүрысөөндэ ажахы бүхэнэй малшадай оролсон, улам габшагай оролдосотойгоор ажаллажа байhан тухай бэшэгүүд редакцида үдэр бүри ороно.

Үнгэрhэн сентябрь hарада манай редакцида олохон бэшэгүүд абтаhан байна. Тэдэ бэшэгүүд «Колхозой Жэшээтэ Устав зүбшэн хэлсэгдэнэ», «Хамтын ажалай хаба», «Политическэ hуралсалай шэнэ жэлдэ», «Шэнэ совхозой түрүүшын алхам» болон бусад тусхай хуудаhануудта, мүн томо гаршагууд доро хэблэгдэhэн, уншагшадай анхаралда табигдаhан байгаа. Энээнэй хажуугаар газетэдэ толилогдоhон шүүмжэлхы удхатай корреспонденци, статьягай мүрөөр ямар хэмжээнэй абтаhан тухай мэдээсэл байд гээд лэ үргэн олон уншагшадтаа мэдээсэжэ байдагбди.

Үнгэрhэн hарада Баргажанай, Захаминай, Ахын, Хэжэнгын, Зэдын, Түнхэнэй, Бэшүүрэй болон бусад аймагуудhаа олон бэшэгүүд ерэhэн байна.

Эдэ үдэрнүүдтэ таряа хуряалгын түгэсхэл, малай үбэлжэлгэдэ бэлдэлгын халуун хаhын республика доторнай үнгэргэгдэжэ байhаниинь хүн бүхэндэ мэдээжэ. Тиихэдэ үргэн олон уншагшадай дунда хэблэл тараалгын кампани үдэрhөө үдэртэ эршэдэжэ эхилэнхэй. Эдэ бүгэдэ тушаа манай уншагшад, хүдөө бэшэгшэд дээрэ дурсагдаhан асуудалнуудай хэр зэргэ шиидхэгдэжэ байhан тухай, В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойн урдахи социалис мүрысөөн, арад зоной ажабайдал, ажаhуудал, тосхон, нютагтаа боложо байhан hонинтойгоо хубаалдажа байхыетнай уншагшадтаа, хүдэлмэришэн, хүдөө бэшэгшэдтээ редакци найдана.

Улаан-Үдэ городой оёдолой нэгэдэлэй хүдэлмэришэд болон алба хаагшад ажалшадай захилнуудые hайнаар дүүргэхын тула оролдоно. Энэ нэгэдэлэй хуушан хубсаhа шэнэлхэ, заhаха цехтэ 1935 онhоо хойшо хүдэлдэг Зинаида Николаевна Сафронова эршэтэ ажалаараа шалгаржа, коммунис ажалай ударнигай нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй. Нүхэр Сафронова түсэбтэ табан жэлэй дүрбэдэхи жэлэй түсэб даабари 125 процент дүүргээд байна. Мүнөө табан жэлэй hүүлшын жэлэй түсэбөөр ажаллана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: З. Н. Сафронова.

А. МАНТАЕВАЙ фото.

БАЯРЫЕ ХҮРГЭНЭБ

Үндэр наhатай болоhон би шүдэгүй болоходоо ехээр абиртаhаншье байгааб. Тиигэжэ ябаhаар тэнхээ тамирааша алдахаа hанагдаба. Тиихэдээ врачта ошохо юм байна гэжэ бодоод, ЛВРЗ-гэй поликлиникын шүдэ табижа үгэдэг врачта хандаhан байгааб.

Врачта хэдэн хоногой туршада ябажа, ууган шүдэнhөө бүхэ, hайн шүдэтэй болоhондоо газетээр дамжуулан, өөрынгөө халуун зүрхэнэй баяр баясхалангые врач Л. Л. Кубальскида хүргэхэеэ hанаа hэм.

Иимэ hайн hайхан сэдьхэлтэй, уран гартай врачай ашаар мүнөө ямаршье мяха, хатуу, зөөлэншье хиlээмэ зоборигүй эдидэг болоhондоо аргагүй баяртай, хүхюутэйшье ябадаг болооб.

Иигэжэ үбгэ наhан болоhон намшэнги хүнүүдтэ hайн hайханиие хүсэжэ ябаhан врач Л. Л. Кубальскида бултанай зүгhөө баяр хүргэхыемни үшөө дахин зүбшөөгыт.

Б. АМОКЭВ, пенсионер.

Улаан-Үдэ.

ОЛОНОЙ ТҮЛӨӨ ОРОЛДОГШО

Валентина Галдановна Петрунова республикын холбоо холбооной управленидэ хүдэлжэ эхилhээр дүшэ шахуу жэл болобо. Валентина Галдановна Улаан-Үдын телеграфно-телефонно станцида таhалгаряагүй телефонисткаар хүдэлжэ ябана. Энэ үе соо хэды олон хото городуудта ажаhуугшадтай маанадые хөөрэлдүүлээ, мүн шухала телеграммануудые саг соонь эльгээжэ, баясуулаа, урмашуулаа гээшэб! Тоолохо болоо hаа, тоо томшогүй олон лэ байха. Өөрынгөө ажалые габан хургандаал алдя мэдэхэ болоhон Валентина Галдановна өөрынгөө халаанай үедэ хүнэй захил, хөөрэлдөөе, таhалдуулангүй, тэрэл сагтань холбохые оролдодог, урагшаа hанаатай, ульгам сэдьхэлтэй эхэнэр юм.

Коллективэйнгээ дунда хүндэтэй болоhон Петрунова амаралтада гараашье hаа, миин гэртээ hуужа шадаагүй. Тиин дахинаа түрэл коллективтээ ерэжэ, хуушан ажалдаа ороhон байна.

Валентина Галдановна телефонистаар хүдэлхөө ерэhэн залуушуулые өөрынгөө мэргэжэл дүй дүршэлдэ hургажа ябадаг. Гансахан нэгэ жэлэй туршада нүхэр Петрунова хорин дүрбэн басагадые өөрынгөө мэргэжэлдэ hургажа, ажалай замда гаргаhан байха юм. Тиихэдэ 36 жэлэй туршада аяар 500 гаран телефонистканууды hургажа гаргаа бшуу.

Иигэжэ олоной тулада эсэхэ сусахые мэдэнгүй оролдожо ябадаг коммунис ажалай ударник Валентина Галдановна эрхим ажалайнгаа түлөө хэлхеэ холбооной управлениин Хүндэлэлэй самбарта хэдэн удаа гаргагдаhан байха.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: В. Петрунова.

Н. ХАЗАГАЕВ

...ЖЭНГЫН АЙМАГТА

...hалиин фермэ үбэл-... ...ерэбэ. Мүн Хүй-... ...hаалишад ...хойноhоо ...үдэрнүүдын тула ехэ ... Отделениин ...организацин сек-... ...Ниемжалов, ... Д. Н. Нимаев ...дунда социа-... ...

горитойхон хүдэлмэри ябуулна гэжэ тэмдэглэнэмээр.

* * *

«Октябриин 50 жэл» совхозой нэгэдэхи отделениин гүүртын байрын захада 1250 тонныи силос дарагдажа дүүрэбэ. Силос даралга дээрэ механизатор Ринчин Дашиев ажалай hайн жэшээ харуулаа. Мүн 50 тоннын кукуруза хадагалха түсэбэй нүхэн эндэ малтагдажа дүүргэгдэбэ.

Р. МУНКУЕВ.

„Буряад үнэндэ“ бэшэhэнэй hүүлээр

„МИИЛ МИИЛ, МИЖИТОВИЧ ШАМАЙЕ“

Иимэ гаршагтай «Халаахай» манай газетын сентябриин долоодохи номертэ толилогдоhон байгаа. Тэрэ соо Баргажанай аймагай партиин XXII съездын нэрэмжэтэ колхозой тракторна бригадын бригадир Б. М. Лубсанов нютын ажал хүдэлмэридэ hаналаа багаар хандуулдаг тухай, хэдэн хоногой туршада залга барижа, эжэлhээ hамшаhан тухай хэлэгдээ бэлэй.

«Статья соо хэлэгдэhэн баримтан шалгажа үзэхэдэ, булта тадароо. Тракторна бригадын бригадир Б. М. Лубсанов тухай асуудал үргэн олон колхозчидой хамтын суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдэhэн байна. Мүнөө тэрэ хуралда, силос даралгые түргэдхэхэ зорилгоор хэмжээн абтаа. Мүн полевой станай байра байдал hэргээгдэ»,—гэжэ колхозой правлениин түрүүлэгшэ С. И. Тарасик манай редакцида hаяхан мэдээсэбэ.

АЖАЛАЙ, hУРАЛСАЛАЙ АМЖАЛТА ТУЙЛАН

Ажалай ба hуралсалай эрхим дүнгүүдые харуулхын, эрдэм наука гүнзэгыгөөр шудалхын ба hуралсалай бүхы арга боломжонуудые hайжаруулхын тула ехэ хүдэлмэри манай аймагай hургуулинуудта хэгдэнэ. Илангаа үхибүүдые багша Ленинэй жэшээ сэрэ hургахын, үнэхөөрөө коммунис ёhоор хүмүүжүүлхын тула багшанар бага бэшэ хүдэлмэри ябуулна. Олонхи hургуулинуудта ленинскэ таhагууд, булангууд, музейнүүд хүдэлнэ. Эрхим hурадаг hурагшадаймнай делегацинууд Ленинэй ябаhан нютаг газарнуудаар аяншална. hаяхан Лениногорск, Шушенское, Ульяновск, Москвагаар ябажа ерээ, тэндэхи hургуулинуудай hурагшадтай холбоо барисаа байгуулаа.

Ургажа ябаа залуу үетэниие эрхимээр hургаха, хүмүүжүүлхэ талаар Хүйтэнэй, Оронгын дунда, Гурульбын найман жэлэй, Оширковадахи ба Посольскадахи эхин болон бусад hургуулинуудта ехэ ажал хэгдэдэг. Багшанар В. Г. Волкова, Т. Е. Худика гэгшэдэй нэрэ аймаг доторкай суутай, багшанар нүхэд Сысоева, Карасева, Михалева болон бусад ажалай үльгэр жэшээ харуулна.

Манай багшанарай саашадаашье оролдоро гэсэхань дамжаагүй.

В. БУСЫГИН.

Улаан-Үдын аймОНО-е даагша.

hЭРЮУН УНДАНАЙ ШЭНЭ ЦЕХ

Аялма халуун зунай, шэмэрүүн хүйтэнэйшье үедэ унда хараха үhан ходоодо хэрэгтэй болодог. Илангаа манай Бэшүүрэй аймпотребсоюзай магазинуудта иимэ ундан хомор байдаг hэн. Аймагай центрэ бии нэрэтэй унда хараха үhэ гаргадаг цех ажалладай эрилтэ гүйсэд хангажа шадаагүй байгаа. Эдэ бүгэдые харааа абаhан аймагай Совхозай гүйцэдхэхэ комитедэй шиидхэбэреэр мүнөө тиимэ шэнэ цех барилгада түрэшэ болобо. Цехэй ашаглалгада үгтэхэдэ, аймагай бүхы магазинуудта унда хараха дуратай уналаа шэлэн абаха байха аргатай болохо.

Н. ТКАЧЕВ.

Бэшүүр.

БИТТЕРФЕЛЬДДЭХИ МАНАЙ ХАНИНАР

Энэ зун хэдэн совет журналистнууд Германиин Демократическа Республика ошоо һэмди. Маанадые германо-совет хани барисаанай бүлгэмэй центральна управлениин хүдэлмэрилэгшэд, Национальна соведэй түлөөлэгшэд, ГДР-эй журналистнууд угаа халуунаар угтаа бэлэй.

Бидэнэр эндэ хүдэлмэришэдтэй, соёл культурын ажал-ябуулагшадтай уулзаабди. Берлин, Дрезден, Лейпциг Эрфут болон бусад хотонуудаар аяншалжа, социализм байгуулха хэрэгтэ Германиин Демократическа Республикын ажалшадай туйлаһан . амжалтануудтайнь танилсаабди.

Түүхын хэмжээгээр бодоходо, хорин жэл гээшэмнай хэршье бишыхан саг байгаа һаа, харин энэ хугасаа дотор Германиин түүхэдэ анха түрүүшын социалис гүрэн байгуулагданхай ха юм. ГДР болбол экономикынгоо хүгжэлтын, соёл культурынгаа талаар социалис түрүү оронуудай нэгэнинь болонхой. Үнгэрһэн хорин жэлэй туршада ГДР-эй промышленна үйлэдбэри таба дахин ехэ болоһон, ороохо тарянай ургаса нилээд дээшэлһэн, студентнүүдэй тоо таба дахин олошорһон байна.

Германиин Демократическа Республика ошоод ябахада ямар юумэн анха түрүүлэн хүнэй анхарал татанаб гэхэдэ, германо-совет хани барисаанай бүлгэмэй, тэрэшэлэн Национальна фронтын, национальна соведэй бэелүүлжэ байдаг айхабтар ехэ ажалябуулгые анхарангүй гарахын аргагүй байба.

Германо-совет хани барисаанай бүлгэм анхан 1947 ондо эмхидхэгдэжэ, түрүүшээр мянгаад тойрон гэшүүдтэй байһанаа, мүнөө хоёр миллион 500 мянгаад хүрэтэрөө ургаһан байна. Гансахан 1969 оной түрүүшын гурбан һарын туршада 173 мянган шэнэ гэшүүд энэ бүлгэмдэ нэмэжэ ороһон байна.

Германо-совет хани барисаанай бүлгэм болбол арбан зургаан округжной, 222 районно комитедүүдһээ бүридэдэг. Тиихэдэ промышленна предприятинуудта, хүдөө ажахын кооперативуудта, эмхи зургаануудта, эрдэм шэнжэлэлгын болон һуралсалай газарнуудта хамта дээрээ энэ бүлгэмэй 28.500-аад эмхи байгуулагданхай.

Эдэ бүлгэмүүд ажалшадай дунда соёл сурталай туйлай ехэ хүдэлмэри ябуулдаг, эмхидхэдэг. Советскэ Союз ГДР хоёрой хоорондохи хани барисаанай гүн гүнзэгы удхатай байһые хүн зондо һайнаар ойлгуулжа үгэдэг, Владимир Ильич Ленинэй зуун жэлэй алдарта ойдо зорюулан социалис мүрысөө үргэноор дэлгэрүүлжэ байдаг юм.

Германиин Демократическа Республикын хорин жэлэй ойдо бэлдэхэ зуураа, германо-совет хани барисаанай бүлгэмэй хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө, социалис ажалай коллективэй нэрэ зэргэтэй болохын түлөө мүрысөөндэ 13 мянга гаран коллектив хабаадалсаһан байха юм.

Германо-совет хани барисаанай бүлгэмэй хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө тэмсэжэ байгаа Биттерфельд хотын трубопрокатна заводто ошоо һэмди.

Энэ завод 1945 ондо миил 50-яад хүдэлмэришэдтэй, бүхы ажалаа гарай хүсөөр бүтээдэг бишыхан предприяти байһан юм. Зүгөөр Германиин Демократическа Республикын тогтоогдоһоной һүүлээрхи эдэ жэлнүүдэй туршада завод айхабтараар ургажа, оронойнгоо эгээл томо предприятинуудай нэгэн болонхой. Мүнөө тус заводто хоёр мянгаад хүн ажаллана.

Заводой бүхы ажалынь оньһожоруулагданхай. Хаа хаанагүй техникын хүсэн хэрэглэгдэжэ, ажалай бүтээсэ жэшээлэшэгүй ехээр дээшэлүүлэгдэһэн байна.

Биттерфельдын гансахан энэ завод Европын социалис оронуудта нефть урдахуулан абаашадаг «Хани барисаан» гэжэ һубагта мянгаад километр тухай булад сорго шудхажа үгэһэн байха юм.

Мүнөө энэ завод шэнэ продукци бүтээдэг боложо, 100 болон 800 миллиметр бүдүүн булад соргонуудые шудхан гаргадаг болобо.

Трубопрокатна энэ завод Советскэ Союзай «Азовсталь», «Карганда-сталь» гэдэг металлургическа комбинадуудтай, Патоной нэрэмжэтэ институдтай нягта һайн холбоотой, эдэнэй хүдэлмэришэд хоорондоо ябалсажа, бэе бэеһэнгээ дүй дүршэл саг үргэлжэ халан абалсадаг болоһон.

Гэхэтэй хамта, үйлэдбэриин түрүү дүй дүршэл шудалха хэрэгтэ манай немец нүхэдэй айхабтар ехэ анхаралаа табидаг байһые дахинаа мэдэжэ абабабди. Совет ороной дүй дүршэл шудалха дүрбэ мянга гаран кружогууд ГДР-эй элдэб предприятинуудта мүнөө эмхидхэгдэнхэй.

Биттерфельдын энэ заводтошье үйлэдбэриин түрүү дүй дүршэл шудалха һуралсал айхабтар үргэноор дэлгэрүүлэгдэнхэй. Энэ һуралсал үйлэдбэриин академи гэжэ нэрэтэй болонхой. Энэ академи гурбан янзын һуралсалһаа бүридэнэ. Нэгэдэхеэр, мэргэжэлээ дээшэлүүлгын һуралсал; хоёрдохёор, мастернуудай һуралсал; гурбадахяар, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй һуралсал эндэ эмхидхэгдэнхэй. Тиихэдэ заводой бүхы хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшад марксизм-ленинизм шудалха кружогуудта һуралсадаг.

Гадна, эхэнэрнүүдэй һураха тусгаар курса эндэ бии юм. Салингаа абажа байгаад, хоёр жэл соо энэ курсада һураһан эхэнэр хүн инженер-экономист гэһэн мэргэжэл олоҗо болохо байна.

ГДР-эй промышленна бүхы предприятинууд дээрэ, тэрэшэлэн Биттерфельдын трубопрокатна заводтошье ниитын организацинууд, тэрэ тоодо Германиин нэгэдэмэл социалис партиин нютагай организаци, профсоюзна организаци, залуушуулай организаци демократическа ёһоной үзэл баримталдаг эхэнэрнүүдэй союз, спортын организаци эмхидхэлэй болон ойлгуулламжын нилээд ехэ ажал ябуулга эрхилдэг.

Энэ заводой бүхы хүдэлмэришэдынь профсоюзай гэшүүд, тиихэдэ коллективэйнь 90 хубинь германо-совет хани барисаанай бүлгэмэй гэшүүд байба. Эдэнэр бүтээн гаргадаг продукциингаа шанарые улам дээшэлүүлжэ, Советскэ Союзда экспортээр эльгээгдэхэ зүйлнүүдээ болзор сооһь бүтээхын түлөө ехэ оролдолго гаргана.

— Хэһэн ажалдаа харюусалгатайгаар хандаад, үйлэдбэриингөө даабарие һайн шанартайгаар дүүргээд байхадаа, ГДР Советскэ Союз хоёрой хоорондохи, бүхы социалис оронуудай хоорондохи хани барисаае улам бэхижүүлхэ хэрэгтэ өөрынгөө зүгһөө туһа нэмэри хэнэ гээшэт гэжэ хүн бүхэндэ ойлгуулхые оролдодогбди,— гэжэ заводой инженер манда хөөрэнэ.

Хүдэлмэришэдэй өөһэдынь эдэбхи үүсхэл дэлгэрүүлхэ, үйлэдбэриие хүтэлбэрилхэ, ажалай түсэб зохёохо хэрэгтэ тэдэнэр үргэноор хабаадуулагдана. Үйлэдбэриин жэлэй даабари гүрэнһөө абамсаараа, тэдэнээ саг сооһь һайн шанартайгаар бэелүүлхэ зорилгоор хүдэлмэришэд болон инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд хамтадаа эмхидхэлэй-техническэ тодорхой хэмжээ ябуулгануудые хараалдаг байха юм.

Тиихэдэ үйлэдбэреэ саашадань үргэдхэхэ, предприятиие улам хүгжөөхэ, хүдэлмэришэдэй урмашал эдэбхиие бүри дээшэлүүлхэ зорилгоор завод болбол урмашуулгын фонд, социальна фонд гэжэ тусхай хоёр фонд байгууланхай. Түсэбөө дүүргээд байхадаа, олзынгоо 4,5 процентые предприяти эдэ фонднуудтаа оруулдаг. Тиигэжэ эрхим һайнаар ажаллаһан хүдэлмэришэдтөө завод шагнал үгэхэ, социально-культурна элдэб хэмжээнүүдые бэелүүлхэ аргатай болоно. Зүгөөр машина бүтээлгын предприятинуудай ажалшадай һарын салин хүлһэн дунда жэшээгээр 700 марка болодог юм.

Гэхэ зуура, «Микроза» заводойхид биттерфельдынхидһээ юугээрээшье дутахагүй байба. Энэ заводой бүтээн гаргадаг оньһото фрезернэ, шлифовальна станогууд дэлхэйн бүхы оронуудта мэдээжэ болонхой. Теэд туйлаһан амжалтаараа микрозынхид һанаагаа амардаг заншалтүй, харин продукциингаа шанарые саашадань һайжаруулха зорилгоор участок, бригада бүхэндөө социалис мүрысөө үргэноор дэлгэрүүлэнхэй.

Тиихэ зуура материальна урмашуулгын хэмжээнүүд продукциин шанарые улам һайжаруулгын найдамтай арга нүхэсэл боложо үгэнэ. Гансахан үнгэрэгшэ жэлдэ энэ заводойхид хахад миллион марка шан болгон абаһан байна.

Мэргэжэлээ дээшэлүүлхэ хэрэгтэ заводой хүтэлбэрилэгшэд бага бэшэ анхарал хандуулдаг. Хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд һара бүхэндэ нэгэ үдэр мэргэжэлээ дээшэлүүлгын политехническэ һуралсалда заатагүй хабаадалсадаг. Тиихэдэ марксизм-ленинизм эндэ эрхэбшэ шудалдаг байха юм.

Ажалдаа шалгаржа гараһан залуу хүдэлмэришэд заводой гаргашаар университет болон институдуудта эльгээгдэдэг. Мүн гэрэй эзэн эхэнэрнүүдэй ажабайдалда ехэ анхарал хандуулагдадаг. Тэдэнэр гэрэйнгээ ажал хэхын туһа һара бүхэндэ нэгэ үдэрэй нэмэлтэ амаралта абадаг байна.

Биттерфельдын заводойхид шэнги «Микроза» заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшад социалис ажалай предприятиин үндэр нэрэ зэргэдэ, германо-совет хани барисаанай бүлгэмэй хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө эршэмтэй дорюунаар тэмсэжэ байнад.

Ц. МИТЫПОВ.

ХИЛЫН СААНАҺАА

ТЕЛЕФОН • ТЕЛЕГРАФ • РАДИО

Бүхы дэлхэй дээрэ угаа түргэнөөр тараба

БОНН. (ТАСС). Замбуулинай дайда соо бэелүүлэгдэхэ шэнэ элитэ ехэ туршалга хэхэ зорилгоор замбуулинай онгосонуудай Советскэ Союзһаа табигдаһан тухай мэдээсэлые Баруун Германиин ДПА гэжэ хэблэлэй агентство яаралтайгаар тараагаа.

Замбуулинай онгосын табигдаһан тухай мэдээсэлые Баруун Германиин радиостанцинууд мүн лэ дамжуулһан байна.

ПАРИЖ. (ТАСС). Замбуулинай дайда соо Советскэ Союзай бэелүүлжэ эхилһэн шэнэ туршалга Франциин бүхы радиостанцинуудай һүүлэй мэдээсэлнүүдэй гол һониниинь болоо.

«Ородууд дахяад замбуулин соогуур ниидэжэ оробо. Замбуулинай дайда соо хэгдэжэ эхилһэн шэнэ туршалга тухай манай дамжуулганууд үргэлжэлэлые анхаралтайгаар шагнагты»,— тиимэ уряатайгаар француз радиогой диктор шагнагшадтаа хандаа.

БЕЛГРАД. (ТАСС). «Союз-6», «Союз-7» гэжэ онгосын Советскэ Союзһаа табигдаһан тухай мэдээсэлые. ТАСС-ай мэдээсэлые Югославиин хэблэл ба радио яаралтайгаар тараагаа.

БЕРЛИН. (ТАСС). Космонавтнуудай һуужа ябаһан замбуулинай онгосонуудай Советскэ Союзһаа табигдаһан тухай яаралтай мэдээсэлнүүдые АДН агентство дамжуулаа. Удаань, ниидэлгын зорилгонууд ба онгосонуудай техническэ мэдээнүүд тухай мэдээсэлые агентство дамжуулһан байна.

Бүхы хүн түрэлтэнэй аша туһада

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Уласхоорондын аюулгүй байдал хангаха тухай советскэ делегациие толгойлогшо, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыкын дурадхаһан, «Дэлхэйн бүхы гүрэнүүдтэ хандалгын» проектые зүбшэн хэлсэлгэ ООН-ой Генеральна Ассамблейн Нэгэдэхи комитедтэ (политическэ асуудалнуудай ба аюулгүйн асуудалнуудай талаар) эхилээ. СССР-һээ ООН-ой дэргэдэ байдаг саг үргэлжын түлөөлэгшэ Я. А. Малик түрүүлжэ үгэ хэлээ.

США-да БУРУУШААЛГЫН ХҮДЭЛӨӨН БҮРИ ЕХЭЭР БОЛОНО

Зүүн-Урда Азида Вашингтоной бэелүүлдэг панхаруудтаһан авантюрис хараа шэглэлдэ эсэргүү хүдэлөөн США-да бүри ехэ далайсатай боложо байнхай. Дайн байлдаанда эсэргүүсэдэг хэдэ хэдэн организациин үүсхэлээр октябриин 15-да үнгэргэхөөр хараалагдаһан, Вьетнамдахи дайн байлдаанда эсэргүү буруушаалгын ниитэ национальна үдэртэ бэлдэлгэ энээн тухай гэршэлжэ үгэнэ. Ороноймнай түүхэдэхи «эгээн лэ һүртэ муухай эндүү» гэжэ сенатор Черч гэгшын һаяхан нэрлэһэн политикын үршагта хойшолонгуудаар һанаагаа зободог элдэб олон ажалай хүн зоной түлөөлэгшэд, ондо ондоо политическэ үзэл бодолтой хүнүүд тус хүдэлөөндэ хабаадалсах байна.

Вьетнамда США-гай хэжэ байһан ээрхэг түримхэй ябуулгые «Америкын түүхэдэхи эгээн лэ уйдхартай бүлэгынь» гэжэ буруушаалгын үдэрые дэмжэжэ байһан тухайгаа элитээр мэдүүлһэн конгрессэй 64 гэшүүн нэрлэһэн байна. «Вьетнамдахи дайн байлдаанай түргэнөөр дүүрэхые диилэнхи олонхи американецууд хүсэнэ» гэжэ тэдэнэр тэмдэглээ.

США-гай олонниитын дунда һүүлэй үедэ хэгдэһэн асуултануудай дүнгүүд иимэ тобшололые лаблажа үгэнэ. Харрисай албанай мэдээнэй ёһоор, Вьетнамай асуудалаар правительствын мүнөөнэй политикые американецуудай оройдоол 35 процентнь дэмжэнэ. Вьетнамда дай эхилхэдээ, США алдуу хээ гэжэ асуугдаһан американецуудай 58 процентнь тоолодог гэжэ Гэллапай институт тодорхойлоо.

Октябриин 15-да үнгэргэгдэхэ буруушаалгын үдэр үнгэргэгдэхэ ниитэ национальна манифестацинуудта миллион үлүүтэй хүн хабаадаха гэжэ эмхидхэгшэдынь хүлеэнэ.

Вьетнамда амгалан ёһоной гуримшуулга хэхэ хэмжээнүүдые правительствын абаха тухай хүдэлөөндэ хабаадагшад эрилтэ хэнэ, американ сэрэгүүдые гэртэнь түргэнөөр бусааха, сэрэгэй гаргаша хорооохо баалалтануудые тэдэнэр хэхэ. Мүн оронойн дотоодын хурса асуудалнуудта анхарал ехээр хандуулха эрилтэ хэхэ.

И. ОРЛОВ,
ТАСС-ай шэнжэлэгшэ.

УЛАСХООРОНДЫН ШЭНЖЭЛЭЛ

БОНН: ШЭНЭ КОАЛИЦИ БАЙГУУЛАГДАНА

Канцлераар һунгахын тулада Вилли Брандтын—социал-демократическа партиин (СДПГ) түрүүлэгшын кандидатурые октябриин 21-дэ бундестагта дурадхаха һанаашалгатай байнаб гээд ФРГ-гэй президент Хейнеман мүнөөнэй канцлер Кизингертэ дуулгаа. Коалиционно правительство байгуулха тухай СДПГ-эй ба Сүлөөтэ демократическа партиин (СВДП) хоорондо хэлсээнэй туйлагдаһанай һүүлээр президент энэ шиидхэбэри гаргаа. Ерээдүйн правительствын тушаалнуудые хубаарилга хоёр партиин хоорондо мүнөө хэгдэжэ байһан хэлсээнүүдэй гол темэнь болоно.

Тиимэ болохолоороо, урдань Аденауэрай, мүнөө—Кизингер ба Штраусай хүтэлбэрилдэг ХДС/ХСС партигүрэниие хүтэлбэрилгэһөө Германиин Федеративна Республикын байгуулагдаһанһаа хойшонхи 20 жэлэй турша соо анха түрүүн зайсуулагдажа магад болоод байна. Баруун Германиин буржуазин энэ гол партии засатаа бариһан зандаа үлэхын ба буржуазна нүгөөдэ партиие—сүлөөтэ демократуудые бэе тээшээ татахын тулада бүхы арга хэрэглэһэн байна. ХДС хадаа энэ партида министрнүүдэй хэдэн тушаал үгэхэ тухай дура татамаар дурадхалнуудые хэхэһээ гадна, христианска демократуудтай нягта холбоо барисаатай капиталистнууд ээзд баяшуулай союзуудаар дамжуулан, компанинууд болон концернэнүүдэй захиргаанай соведүүдтэ түлөөһэ ехэтэй тушаалнуудые СВДП-гэй хүтэлбэрилэгшэдтэ дурадхаһан байха юм. Христианска демократууд засагай түлөө тэмсэлһээ мүнөөшье арсаагүй, бундестагта тон үсөөхэн—оройдоол 12 мандадаар булюу байһанаа хэрэглэн, шэнэ коалициин байдалые һуларуулхын тулада элдэб мэхэ гохонуудые гаргана.

Парламентын һунгалтын һаяхан болоходо, олонхи һунгагшад хадаа ХДС-эй милитарис ба үһөөгөө пэхэхэ хараа шэглэлые, шэнэ түхэлэй нацистнуудые тэдэнэй үмөөрэлгые үнэндөө буруушаажа дуугаа үгөө. Тэрээнһээ уламжалан, СДПГ ба СВДП-гэй коалици тухай хэлсээ туйлаха аргатай болоһон байна. ФРГ-гэй гадаадын политическэ курсые шэнэдхэхэ, тусхайлбал, социалис оронуудтай харилсаагаа һайжаруулха, Европодо аюулгүй байдал хамтаараа хангалгада хабаадалсаха, ядерна зэбсэг тараан дэлгэрүүлхэгүй тухай договорто гар табиха байһан тухайгаа һунгагшадые найдуулһан СДПГ дуу нилээд олоор абажа шадаа.

Үнэндөөшье, бүри Аденауэрай байхада гол түлэб хараалан тодорхойлоһон христианска демократуудай гадаадын политическэ хараа шэглэл тодорхой бэшэ, үни хада хуушаржа хойшоо гараһан үзэл бодолдо үндэһэлдэг байна бшуу. Жэшээлхэдэ, Германиин Демократическа Республикые бусад оронуудай мэдэрэлгэдэ эсэргүүгээр шэглүүлэгдэһэн уршагта муухай «Хальштейнэй докторина» бумеранг шэнгеэр зохёогшодоо сохидог болоо. ГДР-ые мэдэрхэгүй гэһэн хараа бодол Берлиндэ һаяхан хэлэһэн үгэ сооһоо нүхэр Л. И. Брежневэй заһанай ёһоор «хожомдоһон, манай үе сагта наада барихаар хараа бодол болоно! Иигэжэ, Хойто далайда Эльбын шудхан ородогые баһал «мэдэрэнгүй байжа болохол». «Бодото тодорхой болгохо талаар ФРГ-гэй политикада эрьелтын болоо һаань, бидэнэрэй һайшаахаар, тэрээндэ зохихо зэргээр хандахаар бэлэн байхамнай сохомтой» гээд нүхэр Брежнев онсолон тэмдэглээ һэн.

Тиимэ болохолоороо, Бонндо байгуулагдахала байһан правительствaһаа бүхы юумэ дулдыдаха болоно. Һунгалтын урда тээ үгэһэн найдуулгануудаа шэнэ коалицида хабаадагшад дүүргэхэ гү, али засагые гартаа абаһанайнгаа һүүлээр эдэ найдуулганууд тухайгаа мартаха гү— эдэниие ерээдүй харуулжа үгэхэ.

БОЛИВИДА БОЛОҺОН ШУХАЛА ХУБИЛАЛТАНУУД

Боливида һаяхан болоһон урбалта —Латиин Америкын энэ оронoй түүхэдэхи түрүүшынхинь оройдоошье бэшэ: һүүлшын 150 жэлэй турша соо 180 гаран урбалта болоһон байха юм. Гэбэшье Боливиин шэнэ правительствын түрүүшын мэдүүлгэнүүдһээ хаража үзэхэдэ, мүнөөнэй урбалта урдынхинуудһаа ондоо—бүри зүүнэй тала бариһан, патриотическа шэнжэтэй. Харин, хамагай түрүүндэ американ монополинуудай эзэрхэлгэһээ оронoо аршалан хамгаалха, национальна баялигуудаа өөһэдөө мэдэхэ арга болюмжо боливиинхидта олгохо, орон дотор газарай реформо хэхэ ба бусад социально-экономическа шэнэдхэлгэнүүдые бэелүүлхэ гээшэ Боливиин шэнэ президент генерал Альфредо Овандо Кандиа гэгшын соносхоһон гол зорилгонуудынь болоно. Миини толгойлһон урбалта хүршэ Перуда жэлэй урда тээ хэгдэһэн урбалтатай адлирхуу, зүгөөр боливиинхид дотоодынгоо асуудалнуудые өөһэдынгөө һанаашаар шиидхэхэ гээд олоной үмэнэ хэһэн түрүүшынгээ мэдүүлгэнүүд соо Кандиа тэмдэглэһэн байха юм.

Нефть тухай хуулинуудай 14 жэлэй турша соо хүсэндөө байһан кодекс шэнэ правительствын түрүүшын декредээр болюулагдаа. Энэ кодекс юундэ болюулагдааб гэхэдэ, «Хариин энгэй компанинуудай аша туһада тааруугаар, хариин адвокадуудаар» зохёогдоһон байгаа. Энэ хадаа США-гай «Галф ойл» гэжэ нефтиин компаниин Боливидахи филиалда түбэг татаха гэжэ баруун оронуудай олон газетэнүүдэй шэнжэлэгшэд тоолоно.

Хүдэлмэришэнэй хүдэлөө эмхидхэхэ эрхэ сүлөөе правительство хоёрдохи декредээрээ зарим зэргээр ехэ болгоо. Профсоюзууд тухай шэнэ хуули гаргахыень ажалай министртэ президент Кандиа заабари үгөө. Забастовко хэһэн горнягуудые номгоруулхын тулада сагаан туулганай руднигууд руу урдын правительствын эльгээһэн сэрэгүүдые октябриин эсэс хүрэтэр тэндэһээ дуудан гаргахаб гэжэ президент найдуулаа.

Граждaнинуудай политическэ эрхые хизаарлаһан, аюулгүйе сахиха онсо хэмжээнүүдые болюулха тухай указ мүн лэ гаргагдаһан байна. Гадаадын политика тухай Боливиин правительствын октябриин 3-да тунхаглаһан мэдүүлгэдэ анхарал хандуулхаар. Бэеэ даaһан хараа шэглэл, дэлхэйн бүхы оронуудтай дипломатическа ба али элиндаа ашатай туһатай худалдаа наймаанай харилсаа тогтоолго, энхэ тайбанаар зэргэ оршон байлгые дэмжэлгэ, өөһэдынгөө байгаалиин баялигуудта хүгжэлтэ багатай оронуудай эзэн байха эрхэ, шэнэ түхэлэй колониализмые буруушаалга, ООН-ние бэхижүүлгэдэ туһалалга гадаадынь политикын гол пунктнуудынь болоно.

Перудахи урбалта шэнги Боливида болоһон мүнөөнэй урбалта хадаа Латиин Америкэдэ мүнөө боложо байһан гүнзэгы ехэ хубилалтануудые харуулжа үгэнэ. Эдэ хубилалтануудай шэнэ, онсо шэнжэнүүдынь гэхэдэ, Латиин Америкын оронуудые өөһэдымнай эзэлүүри гэжэ тооложо дадашаһан США-гай монополинуудай хүсэрхэлгэдэ зүүнэй үзэл баримталагшадһаа гадна, дундуур буржуази сэрэгэй зарим хүнүүд улам шангаар эсэргүүсэн тэмсэдэг боложо байна.

А. РАЧКОВ,
В. ЛАСКАРЕВ,
(ТАСС).

Спорт • Спорт • Спорт

ГУШАН ДҮРБЭД...

Репортаж

Ниислэл хотымнай шэмэг болоһон гүрэнэй Ленинэй ордента Буряадай оперо ба балетэй театрай дэргэдэхи үргэн салуу талмай дээрэ хүн зон олоороо сугларанхай. Эдэнэрэ йдунда хүнгэхэнөөр хубсалһан шамбай бэетэй, шандааһа шангатай хүбүүд, басагад угаа олон.

Уданшьегүй оркестрэй ирагуу гоё хүгжэм зэдэлшэбэ... «Волго» машинада тодхогдоһон репродуктораар «Мүнөөдэр «Правда Бурятии» газетын шанда хүртэхын түлөө тэмсэгшэдэй заншалта XXXIV эстафетэ нээгдэхэнь» гэһэн соносхолой үгтэмсөөр эндэ сугларһан олон тоото харагшад гэнтэ һэр-мэр гэлдэн, стартын галмай тээшэ субаба.

Олон тоото хурдан шамбайшуулаймнай үни хүлеэһэн эстафетэ нэн түрүүлэн найман жэлэй һургуулинуудай басагадай урилдаагаар эхилээ.

Мүрысөөнэй судьягай дохёо үгэхэтэй хамта бүлэг басагад нэгэн доро урагшаа шуумайшабад. Хэдыхэн минутын үнгэрэмсөөр Улаан-Үдын 49-дэхи һургуулиин түлөөлэгшэ хамагһаа хурдаар гүйжэ, финишэй лентэ эгээн түрүүлэн дабаба. Удаань Кабанскын аймагай һургуулиин «143» номертой басаган хүрэжэ ерэбэ. Энэ эстафетэдэ кабанскынхид анха түрүүшынхеэ хабаадалсахадаа, яһала һайн дүн туйлажа шадаа гэжэ тэмдэглэмээр.

Энээнэй һүүлээр эдиршүүлэй тэмсэл эхилжэ, эндэ хабаадалсаһан хүбүүд түрүү һуури эзэлхын түлөө ана мана тулалдаа. Һүүлэй һүүлдэ Саянтын интернат һургуулиин шандааһа шангатай хүбүүд хараалагдаһан гайтаа 8 минута 12,2 секунда соо дабажа, бултыень ахиба. Хоёрдохи, гурбадахи һууринуудые Кабанскын болон Улаан-Үдын 38-дахи һургуулинуудай хурдашуул хубаалдаа.

Урид гүйлдэгшэдэй дүнгүүдыень согсолжо байха үедэнь дунда һургуулинуудай басагад зурлаагай захаар зэргэлэн зогсожо, бэеэ зэһэнэд.

Энэ урилдаанда ниислэл хотымнай 18-дахи, 65-дахи, 42-дохи һургуулинуудай шамбай хурдан басагад түрүүшын эрхим һууринуудые эзэлбэ. Харин хүбүүдэй дундаһаа 13—1—65-дахи һургуулнуудай түлөөлэгшэд эрхимлээ.

Мүнөө жэлэй эстафетэдэ хабаадалсаһан техникум болон училищинуудай студентнэрэй урилдаан нёдондонойхидо орходоо бүришье һаа һонирхолтойгоор үнгэрөө. Ушарынь хадаа эндэ олон командануyд хабаадалсаба. Гадна һүүлэй жэлнүүдтэ училищи, техникумүүдэй студентнэрэй дунда спорт ехээр дэлгэржэ, шуран бэрхэ спортсменүүд нилээд олошорһон байха юм.

Тэмсэл үргэлжэлһөөр... Урилдаашад бэе бэеэ ахихые оролдон урда хойноо оролсонод. Урилдаанай харгын хоёр захаар үймэлдэжэ байһан олон тоото харагшад омог баяртайгаар дарья табилдана.

Эндэ сээжэдээ «18» тэмдэгтэй багшанарай училищиин басаган эгээн түрүүлэн финишэй лентэдэ хүрэбэ. Удаань лесотехникумэй, индустриально-педагогическа техникумэй, студентнэр хүрэжэ ерэбэд.

Эдэнэрэй һүүлээр училищи, техникумүүдэй ... нуудай ба предпри... лөөлэгшэд ана ман...

«Нүхэд, урилд... шуул! Һайн дура... бүлгэмүүдэй хурд... даан эхилхэнь» ... донь эндэ сугларан... ёр захаар түрисэлд...

Нёдондо жэлэй ... багшанарай инстит... команда эрхим ... ень харагшад ... Тиимэһээ мүнөө эн... илаха гэжэ этигэ... дунда яһала олон ... зариманиинь хүд... ахиха гээд арсал...

Хэдыхэн саг... Зүүн-Сибириин ... институдай 102 н... лэгшэ гайхалтай ... эгээн түрүүлэн хү... рэнэй һүүлээр, 19... гэрөөд байхада, ... чемпион баһан ... ститудай, тиигэд ... институдай урилд... зурлаае дабабад.

Спортивна бүлг... шуулэй командануу... лай тэмсэхэ эстаф... эгээн ута зай ... ша театрай хажуу... рика хүрэтэрхи ... олон команданууд ... лэн гаталха гээш... бар хэрэг бэшэ. Эн... шадал, зориг хэр...

Мүрысөөнэй суд... үгэһэнэй һүүлээр ... үнгэрэмсөөр багш... дай командын гэш... түрүүлэн хүрэжэ, ... секунда харуулаа. ... Зүүн-Сибириин ... институдай, анха ... хабаадалсаһан «У... мэй командын ур... жэ ерээ.

Эстафетын дүн... лээр «Правда Бур... редактор П. В. Ко... һууринуудые эзэл... нуудта дамжуулгы... дипломуудые барю... дыень Хүндэлэлэй... даар шагнаа. Мүн ... на, эндэ эрхимлэ... 13 эрэшүүл ерэх... да Бурятии» газ... шагнагдаа.

Ингэжэ ниисл... олон тоото шамба... шуул урилдаанда ... баадалсажа. «Прав... газетын XXXIV эс... шадай анхарал та... тойгоор үнгэрөө.

Вл. ...

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ... жуулга.

Л. ХЛИДУР...

Һүүлшын наадaнда тэнсэ...

ФУТБОЛ

Ерэ минутын эршэтэй наадан. Теэд ямаршье үрэ дүн үгөөгүй. Уулзалгын судьягай жэмбүүр 0:0 гэһэн тоо баталаа һэн. Ингэжэ үнгэрэгшэ субботын үдэшэ Улаан-Үдын футболистнууд Астраханиин «Волгарь» командатай наадаһан байгаа. Судьягай жэмбүүр тэрэ үдэшэ баһа нэгэ дохёо үгэһэн юм. Өөһэдынгөө стадион дээрэ «А» классай командануудай наадахые энэ жэлдэ һүүлшынхеэ хараһан байгаабди.

Теэд наадан ямараар үнгэрөөб? Энээн тухай ехэл тобшохоноор мэдээсэе. Уулзалгын эхилэн сасуу талмайн ээзд мундуугаар добтолжо эхилнэ. Оройдоол хоёр минутын үнгэрөөд байхада айлшадай вратариин талмайн хажуу талаһаа «Сэлэнгын» добтологшо А. Михнов воротагай урдуур хүндэлэн шанга гэгшын бүмбэгэ ябуулжархиба. «Волгариин» воротагай амһар дээрэ байһан манай добтологшо Котыченко гурба дүрбэ метрэй гэхээр зайһаа толгойгоороо бүмбэгэ оруулжа шадаагүй. Халагламаар лэ байгаа даа. Теэд яахабши, хэндэ гомдол барихабши. Спортдо, илангаяа футболдо иимэрхүү ушар яһала үзэгдэдэг юм бэзэ.

Айлшад гэнтэ түргэ тэргөөр харюугай добтолго эмхидхэдэг байба. Тиигэжэ наадaнай гурбадахи минутын ябажа байхада айлшад талмайн углууһаа бүмбэгэ сохихо эрхэтэй болобо. Энэшье бүмбэгэ сохижо оруулагдаагүй һэн.

Энэ уулзалгада Улаан-Үдын футб... гаая Д. Бабич, бултадаа шахуу ха... сэшэгүй гэхээр алдуунуудые гаргаа... майн тэгэндэ бүмбэгэ абаад, Д. Баб... дынгөө хамгаалагшадта гэдэргэнь ... шадай добтологшодто сэхэ үдьхэл... рэ үедэ «Волгариин» гурбан добто... гын» гансахан хамгаалагша В. Ряб... талмайн ээзэй ворота тээшэ шуу... Теэд В. Рябчиков ехэл һайнаар наа... шүүгдэхэ аюулһаа абараа һэн.

Наадaнай хоёрдохи хахадта ехэ ху... гүй. Айлшадай добтологшо К. Кур... спортын мастер В. Андропов тали... наадаа. Тиигэжэ «Волгариин» ком... гурбан мастернууд наадаһан юм. ... добтологшо Д. Калашниковай оронд... Котыченкын орондо В. Семенов на... Энэ һэлгэлтэшье наадaнай урасхал... хубилалта хээгүй, уулзалгын дү... үлөө һэн. 0:0.

Манай «Сэлэнгэ» Волго шадарай ... тай һүүлшынгээ наадануудые ... замда мордобо. Октябриин 16-да ... «Спартак» командатай уулзаха бай...

С. ...

„ПРАВДА БУРЯТИИ“ МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Нэгэдэхи хуудаһанда: замбуулинай «Союз-6». «Союз-7» онгосонуудай ниидэлгэ тухай ТАСС-ай материалнууд. «Хүндэтэ айлшан» гэһэн ТАСС-ай материал. ВЛКСМ-эй Буряадай обкомой пленум тухай информационно мэдээсэл.

Хоёрдохи хуудаһанда: «Партийна ажабайдал» гэһэн гаршаг доро Л. Васюткинагай корреспонденци. «Түрүүшүүлтэй адляар» гэһэн И. Гаврилинай корреспонденци. Космодром дээрэһээ абтаһан ТАСС-ай материалнууд.

Гурбадахи хуудаһанда: «Лондондохи ленинскэ газарнуудаар» гэһэн П. Туркатенкын статья. Замбуулинай «Союз-6», «Союз-7» онгосонуудай ниидэлгэ тухай ТАСС-ай материалнууд.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: «Заншалта 34-дэхи...» гэһэн репортаж. Спортын һонин. Хилын саанаһаа абтаһан ТАСС-ай мэдээсэлнүүд. Соносхолнууд.

СЭНХ... ЭКРАНУ...

19 часһаа хол... 19.15 минутаһаа ... галерей» гэһэн да... минутаһаа «Парти... һуралсалай жэл» ... га. 20 часһаа кон... нутаһаа «Ажалай ... ди» гэһэн дамжу... нутаһаа «Гимнас... нууд» гэһэн дамжу... нутаһаа концер... нутаһаа «По Руси... һайханай фильм.

Са... ула...

Улаан-Үдын ави... дээсэһэнэй ёһоор, ... публика доторнай ... тэйшэг байха, саһ... гүй. Баруун хойто... ханаар һалхилха. ... ниндөө 0, үдэры... нютагуудта 4—9 ... байха.

Редактор Ц. Ц. ЦИБ...

Манай адрес, телефо...

г. УЛАН-УДЭ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редак... приёмная—54-93, зам. редактора—68-08, зам. ... 82-62, ответ. секретаря—50-52, зам. ответ. секре... отделы: партийной жизни—60-91, сельского хозяй... 63-86, пропаганды и агитации—56-23, промыш... строительства—61-35, советского строительства и б... культуры и школ—60-21, писем и рабселькоров—... формация—34-05, общественная приёмная—56-6... бюро—57-63, фотолаборатория—33-61.

 ● Гор. Улан-Удэ, типография управления по печати при Совете Министров БурАССР. ● Н-02913.